

EX LIBRIS
ILLVSTRISSIMI VIRI,
DN. DAN. LVDOLPHI,
LIB.BAR. de DANCKELMANN,
S. REG. MAI. BORVSS. CONSILIARII
STATVS INTIMI, cetera,
BIBLIOTHECÆ ACAD. FRIDERICIANÆ
TESTAMENTO RELICTIS.

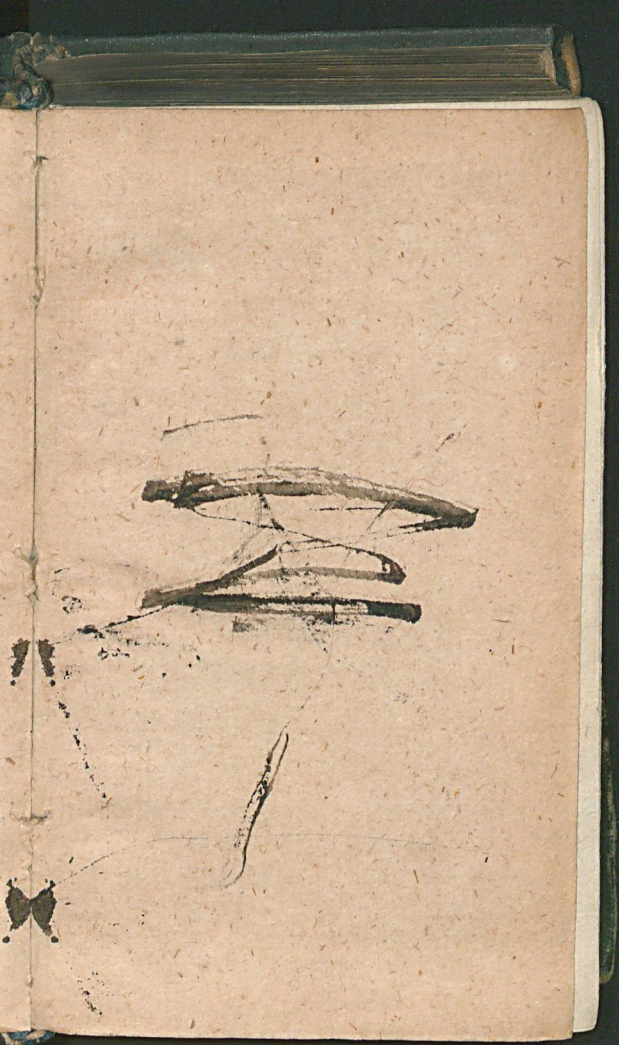
Ge. 11.

E

Cymbalum Curiaë:

hoc est,

JUDICUM SA-
NIORUM REQUI-
SITA.

exquisita, curâ

M. JACOBI
Steinbrück's / Philo-
sophiæ Legalis Stud.

Naso 4. de Pont. 4.

*Non sterilis locus ullus ita est, ut non
sit in illo*

*Mista ferè duris utilis herba
rubis.*

G E N Æ

Stanno Weidneri, are Autoris.

ANNO clō Idc XII.

NOBILISS.^{is}
STRENUISS.^{is}
SCIENTISS.^{is}

Dno. CUNRADO von vnd zu der
Thann / Sacr, Cæs. Maj. Consi-
liario.

Dno. CASPARO von der Thann /
Fratribus Germauis.

Itemque

Amplifs. o Jurisq. peritiss. o,

DN. o GEORGIO FULDAE,
Celsiss. o & Illustriss. o Principi ac Domino,

DN. o JOHANNI ERNESTO, Duci SA-
xoniz, Juliz, Clevæ & Montium &c.

in arce Liechtenbergâ ad Rhœnam

à QUÆSTURA.

Optimis Musarum Patronis

CYMBALUM CURIAE

DEVOTÆ OBSERVANTIÆ MONUM.

LUB. MERITOQ.

D. D. D.

M. Jacobus Steinbrück /

Philosoph. legal. Stud.

Dilectissimi, & ancipiti a-
 nimo, quorum
 curæ, & suba-
 ctissimæ censuræ, hæc
 quasi ἀπληγῆς ἐμβρῶν, offer-
 rem folia hærebam.
 Modò enim publica
 meorum Magnatum in
 literas & Humanitatem
 προθυμία, quæ in me non
 ita pridem perplacuit
 rapido perennantis ad-
 A 2 fectus

4 P R Æ F A T I O.
fectus imbre, 2. Pont. 4.

*Quamq̄ ego si biberem secure pocula
Lethes
Excidere haut credam pectore pos-
se meo;*

oculorum perstringebat
acumen. Modò pri-
vata *U E S T R A* Nobilifs.
Strenuifs. Amplifs. Sci-
entifs. Viri, quam ante
semestre coràm sum ex-
pertus, delenifica comi-
tas, quâ, veluti Magnes,
etiam eos

Quorum

P R A E F A T I O. §

*Quorum sunt silicis circum prae cordis
vene*

*Et rigidum ferri semina pectus
habet,*

attrahere & delenire
possetis, obversabat.

Tandem illis benefici-
orum moles, quæ etiam,
nisi quædam ultrò de-
clinem, corruerem,
Astrææ monitu disua-
debat; Vobis autem,
quos signavi, deberi
Splendor vester, Virtus,
Doctrina, (quæ triga-

A 3 omni-

6 P R A E F A T I O.

omnium iudiciis vos
comitatur,) ferio ac
merito impellebat.

Splendor? ita esse, ipsa
veritate arbitrâ, debeo
& possum liquido ad-
firmare. Ecquis enim
hodie tam inaccessus,
tam incultus & barbarus
in Europa locus quò san-
guinis vestri Nobilissi-
ma Prosapia non emise-
rit stricturas? Et in nu-
mero verè Nobilium,

(nihil

(nihil gratiæ dabo , aut
 auribus ,) vos agmen ,
 & quasi regnum ducere
 eccui , nisi cuius Livor
 mentem insidet , non est
 manifestum ? Virtus ?
 ita dulcè me affler Heli-
 conis aura , fane , quam
 fulgida ! radiat quæ cri-
 ne Corusco

*ostentans aliam Pharos ut Memphi-
 tica turrin.*

quâ de etiam præstat
 filere , quàm pauca lo-

A 4 qui.

8 P R Æ F A T I O.

qui. Namque quis vi-
vam huic decoris sui
Charites insculpisse
εικῶνα negabit? Doctri-
na? Egregia! & quàm
ex intimis Erichthææ
Palladis recessibus, imis-
que Themidos penetra-
libus ortam si dixerò 3.
de arte. vers. 789.

*Pol neque Phæbei tripodes, neq̄^d Cor-
niger Ammon*

*Vera magis vobis, quam mea Mu-
sa, canet,*

adeò vos omnes Erudi-
tionis

P R A E F A T I O. 9

tionis implere numeros. & verè *σὺν Θεῷ δὲ ἴσχατος* *πρὸς ἀνεγα δίκης* pervenisse Franconia vestra, quam corpore premitis, virtute nobilitatis, meritum animatis locupletissimè testatur. Sed quid ego in laudes me effundo vestras? Famæ vestræ fax vos omnibus inclarescere jam diu fecit, & ego Euripidis illud *Βάρθη καὶ τῷ Θεῷ ἀνεΐαθαι*
 A 5 *λίαν* CO-

licet cogitans, in his jure
acquiesco.

Accipite autem ô Tu-
telares Dî, hoc in vos &
omnem vestri nobilissi-
mam stemmatis famili-
am perennaturum de-
votæ observantiæ mo-
numentum. Et quum,
bonos farre etiam ac fi-
tillâ religiosos esse Se-
neca lib. 1. de benef.
cap. 6. pronunciet,
non doni hostias, sed
puram

P R A E F A T I O. H

puram obferentis men-
tem adfpicitote. Inpri-
mis Ampl.^e F U L L D A,
ω νομικῆς Φάσις, & per
Fidem.

———— *Pylias avi transcendere me-
tas*

*Et Teucros aquare SENES ὁ
digne!*

ut porrò mihi tuæ beni-
volentia ferentes Etesia-
as, adspirare placidè per-
mittas, seriò peto.

Validè quàm optimè

A 6 &

& diutissimè valetè,
V I R I

N O B I L I S S . ⁱ

S T R E N U I S S . ²

A M P L I S S . ⁱ

S C I E N T I S S . ²

Anno 1612. JENÆ, Profesto
MICHAELIS.

CARMINA GRATU-
LATORIA.

35

ESSE Magistratum, quàm no-
stras ire per aures

Suaviter, hunc cupidè &
prendere quisque solet!

Quàm pauci gerere hunc norint, Stein-
brucce, notare

Te juvat; hinc viciū mille vias aperis.

Scimus id; at favor, ambitio mentem hu-
jus & hujus

Occupat, in verū languida turba sumus.

Johann: Suevius D. J. U.

PARODIA HORATIANA EX
III. Carm. Oda XXII.

Iudicum doctor, populiq; censor
qui laborantes vitio cathedras
perspicax taxat adimisq; leto
jura timendo.

Promerens dignam labor esto laudem,
quam per exactos tibi Phœbus annos
salvus obliquum meditans per amplo
fœnore donet.

M. Thomas Sagittarius
Professor Publicus.

AUTOR AD MOMUM.

Nil benè Mome facis, malè faris
 & omnia Mome!
 Quì fari benè, si nil benè
 Mome facis?
 Haustu hinc si quis avert te perdere
 Mome veneni,
 Perderet impensas; cur? quia
 virus acre es.

A Jove

A JOVE PRIN-
CIPIMUM.

Non temerè,
LECTOR
AMICE, si no-
stri seculi stupen-
dam Judicium
quorundam in-
scitiam & inju-

stitiam altiori indagine, peni-
tiori que cerebro ruminari li-
buerit, cum celsis. Scaligero *Scalig.*
lib. 3. Poët. fol. 206. te exclama-
turum esse, mihi omninò per-
suadeo:

~~scilicet~~ ~~de~~ ~~o~~: ~~Jurisperitencia~~ ~~facta~~ ~~est~~
~~ex~~ ~~matrona~~ ~~meretrix!~~ ~~ex~~ ~~regina~~
~~tyranna!~~ ~~ex~~ ~~matre~~ ~~noverca!~~ Non
 temerè te exclamaturam præ-
 fabar? Ecquid enim, quæso,
 abest, quin, illa ~~idèa~~ ~~dixi~~, ut
 Hesiodo 1. ~~Æg.~~ v. 195. Ovid. 1.
 Met. v. 150. Nat. Com. Myth.
 l. 2. c. 2. f. 118. dicitur, Germa-
 nis, das ~~rechte~~ ~~Recht~~ / quæ poti-
 us à Viris defendi, foveri, &
 promoveri Bonis debebat,
 profligata, èque Curiis peni-
 tūs determinata sit; adèò ut
 non immeritò Poëtæ Astré-
 am ab hinc ad cœlos evolasse
 finxerint? Causam subolfacis,
 reor? Cum etenim sensim &
 sensim homines ferreo isto se-
 culo

culo, à justis ad injusti, ab æqui
 ad iniqui, à veri ad falsi, à bo-
 ni ad mali, velut ex confœde-
 ratione, transilirent trami-
 tes, non potuit non illos lin-
 quere, & penitus quasi inter-
 cidere. Unde ad hunc usq;
 dici terminum contrà justis,
 æqui, veri, & boni normam &
 formam adhuc peccari, imò
 communem judiciorum pro-
 cessum ut plurimum vitiari,
 propalàm est; si, judex jus, in
 quo versatur, & quod aliis ex
 officio communicare debet,
 ipse vel ignorat; vel si nôrit, *Judice*
 se ignorare simulat; vel si nec *vitia*
 simulet, suo pro arbitrio, ex
 delatione malevolorum, ju-
 dicare

dicare malit. Quâ viâ electâ,
 haut rarò fit, ut, juxta vulga-
 re, ~~ex summo jure, summa fi-~~
 at crux; *Terent. Heaut.* & ita
 noxius innoxius, innoxius no-
 xius, solo odio vel ^{ca} ~~δοσοφαια~~
 aduersarii, pronuncietur.

Quare cum, apud Xenephō-
 tem in *Cyripad.*, Cyrus, pue-
 rum quendam eò, quod puero
 natu & staturâ minori, palli-
 um vi detraxerat, eique suum
 brevius, veluti illius corpori
 aptius commutârat, accusâ-
 tum, rectè fecisse judicasset;
 reprehensus ob id à Præfectò,
 jus non secundum cujusque
 arbitrium, & rationis cere-
 brum, sed juxta præscriptas
 leges

leges esse diceudū, adhortabatur. Rectissimè ! justissimè ! Nā, ut hoc ex Aristotelis effato 3. *Polit.* apponi liceat, Cupiditas beluæ haut ab similibus est, & iracundia gubernatores depravat, etiamsi sint alioquin viri boni. Et, ut dicam, quod res est, Honestè si vivitur, Nemo si læditur: suum cuius si attribuitur; *tit. 1. §. juris prac. 3. Inst. de I. & I. l. 10. ff. eod.* universorum cerrè remanet salus. Sin secus; collabascit, & ceu lampas deficiente oleo, evanescit. Hinc non parum me iudice, si valvis iudicium, aut alterius quibus præmia & pœnas distribuendi potestas concessa,

concessa, majori & clariori
 incidatur caractere, SI ME-
 REBUNTUR. Cum non
 tam factorum circumstantiæ,
 quàm a^gta personæ debeant
 perpendi. Nec etiam fieri a-
 liter potest, quin ubi rectò ju-
 dicetur

*Pressa diu, tandem victrix bona causa
 triumphet;*

Sin contra:

-----imum tradatur ad Orcum.

En dictorū exemplum! Scho-
 laris. qui nec facciperium abje-
 cit, & ferulas olet, gravissimas
 concenturiando sycophanti-
 as delinquit, & quidem gra-
 viter, is punitur leviter. Et
 iterum. Studiosus delinquit,
 sed leviter, qui tamen nullâ
 habi-

habitâ ἀξίας, factique ratione,
punitur graviter. Vide æquum.

καὶ ἴστω προσδοκᾶς πείσων
ἐμέ,

ut rectum clavum tenuisse,
& suum cuique tribuisse jus &
æquum distribuisse dicatur?

Sile. Non enim cymbalum
hoc ad Jctorum aures; nec e-
go crediderim, nec mecum
forsan Judæus apella. Roma-
nus quàm verè sapiens: *Sen. II. Seneca*

ep 82. Hoc, inquit, justitiæ
convenit, suum cuique tri-
buere. Et ad hoc leges con-
ditas, beneficia lata, pœnas
repertas esse, ut omnibus &
singulis justitia sua, nempe
Personæ aut Rei conveniens
tribuatur

tribuatur & distribuatur, ex
mente Triphonini J Ctil *bona
fides. 31 §. incurrit. 1 ff. depositi.*
quis unquam ivit, aut ibit in-
ficias? Nemo fanè. Nisi cui
ipsa Themis infensa. Sic

Justitiam ~~justitiæ~~ imaginem formâ at-
at. l. 1. c. 1.
30. que filo virginali, Dæ instar,
dextrâ gladium tenentem,
sinistra lancem suspendentem
ab antiquioribus rethoribus
& pictoribus fieri solitam,
omnibus constat; quò gladiò
in facinorosos animadverte-
re; *l. impium. 3. ff. de jurisd. l. 6.*
§. 8. de offic. præsid. bonorum
verò opera ex æquò pensitare
posset. *l. 1. §. 1. ff de I. & I. vel,*
ut Agell: *l. 14. noct. att. c. 4. me-*
minit;

minit : aspectu vehementi & formidabili: luminibus oculorum acribus; neque humilis, neque atrocis, sed reverendæ cujusdam tristitiæ dignitate. Scilicet, ut judicis contra improbos severior & vehementior, erga bonos verò remuneratio sit largior. Quanquam quibusdam sævitæ magis, quàm justitiæ idæa fuerit nuncupata; Ast, ut sit; ἀφ' ἧς δικασ ἀπεράσθη καὶ βέλεται τὰ δίκαια, (addo ego μή ἀπεβόδικαια. i. Eth. c. i. ex lib. placuit. 8. C. de jud.) debere Aristoteles monet : cùm, ut artis Medicæ finis est, conferre & restituere sanitatem;

sic

sic Jurisprudentiæ sanitatem
 Politiarum, quæ est Justitiæ,
 ut non minus verè quàm ele-
 ganter JGtorum ille apex,
Wesfen. beccig. **W**esfenbecius dixit, quôque
 ad eandem modò pervenia-
 tur, insusurrarit. *in parat. ff. de*
I. & I. in prin. Nempè jus Ju-
 dex noscat, (verba sunt ipsius
 antecessoris, leviter immuta-
 ta) & quid quaque in re ju-
 stum, injustum, æquale, in-
 æquale sit, ratione & studio
 exquirat: idemque exquisi-
 tum & cognitum scienter red-
 dat, & in usum fori publicum
 educat, ac omnibus rerum hu-
 manarum actionibus, cùm
 publicis, tùm privatis rectè
 atque

atque æquabiliter accommo-
der. At unde ista? nonne
ex Hippocrate, vel quodam
Galeno? non sanè; sed ex ipsis
juris Romani, Saxonici, &
quod priori loco debuissim,
Canonici fontibus, æquitatis
rivuli limpidissimi, non rigo-
sæ lacunæ, veniunt delucendi
in Rempubl. verùm, ut viator
non multùm aberrabit, si se-
mitam, quam est ingressurus,
optimè noverit, & triverit sæ-
piùs: Sic judex si justam calcâ-
rit tramitem æquitatis. A
quâ cum hoc seculo Astræa
verè fugatâ & necatâ, quos-
dam longissimè aberrare judi-
ces clarâ luce

B

quum

-----quum Phœbus utrâque

Distat idem terrâ, finditq; vaporibus
arva,

clarior quibusvis appareat fa-
nis; revocata é cœlis Astrêa,
quo modo Justitiæ recta sit in-
vestiganda orbita, investiga-
tæque piè & justè insistendum,

ἐπιτροχάδην investigare

libet. **D E V S** ò

Gnatibus adsis!

CAPUT I

CAPIT. I.

Judiciorum Necessitas

ET primū rectā, non per po-
sticum cum Ulysse aut Si-
none mihi eunti, sed ipsam Ac-
quitatis semitam incunti, pri-
mā quasi fronte se videndam
exhibet summa Judiciorum
NECESSITAS; &
ca duobus quasi collocata sub-
felliis, **RERUM** scilicet &
HOMINUM.

B. Ut

Democritus
entis Ut enim, (ceu Democritus
Summus suæ ætatis Philoso-
phiæ tribunus, conquestus est.)
Veneris
Jovis
filia. δι' ὅτι θυγατρὴ ἢ ἀλήθεια, imò ac
profundo demersa fluente,
cognitu difficilima: sic juris
& æqui ἀρεῶν, & ardua penetra-
lia, non nisi Prudentioribus
obvia, & in quibuscunque ne-
gotiis cognita; quorum ad
responsa, velut ad Delphicum
quoddam civitatis oraculum
fugiendum.

Quod enim Sacerdotes De-
o; hoc saniores justitiæ Præ-
sides debent Astrææ: cujus in
foro, l. i. §. i. ff. de l. & i. & ibi
gloss. velut in suggestu, & fano
versantes, instar Apollinis
sacer-

sacerdotum κρείας δόξας, ισόντες
 και νόμιμον distribuere, officii &
 conscientiae instinctu admo-
 nitos, decet. Nec sanè, le-
 vi ex causâ ita decere, *Salusti-*
um in frag. Adi. Nat. Com. l. 4.
c. 5. Arnif. Polit. cap. 15 f. m 345.
 hîc audi loquentem: Ego, in-
 quit, ita comperi omnia re-
 gna, civitates, nationes, eò
 usque prosperum habuisse im-
 perium, dum apud eas vera *Vera*
 (audi! vera,) consilia *consilia* value-
 runt.

Et Ciceronem: *in Catil.* Non
 viribus aut velocitatibus, aut
 celeritate corporum res ma-
 gnæ geruntur; sed consilio,
 auctoritate, sententiâ. Ve-
 nuste!

nustè! Inde enim Prudentes
& Prudentissimi, (quàm verò
multi, guttâ sapientiæ ne obi-
ter quidem madidi, iniquè!)
hodie indignantur iudices, ut
qui honesta & turpia, utilia
& noxia, licita & illicita, non
universim, sed sigillatim in
universis vitæ discernere no-
verint negotiis.

*Pruden-
tia.*

Prudentia siquidem Judici-
orum omnium & rectorix, &
directrix est, quæ maximè li-
teris historiarumque lectione
acquiritur. Nam ceu ii, qui
viam ad mare ignorant, am-
nem sibi quærunt comitem,
quò perveniant; non itidem

Judices

Judices Prudentiæ fontem,
quò ad vastum illud multisque
difficultatum procellis concitatum
juris Oceanum.

Quo vago freto tandem illati,
ne & vago circumferantur motu,
itidem pondere, atque saburrâ
Prudentiæ Acquitatis navem
sistere, atque ordine remis
singula controversiarum vela
ligare, convenit.

Et hoc Alphonfus & Alexander
Severus acri pectoris acie non
solum videre, sed & Animam
Justitiæ, Prudentiam & Historicas
esse, intellexere. Quorum ille
consiliis togæ & militiæ nullos
nisi Literatos

& historicos, adhibebat: hic consiliarios optimos Mortuos, hoc est, historiarum libros, esse, agebat.

Sapienter! ô Principes sapientes! Homine enim, Terentianus ait Mitio, *in Adelph. act. 1. scen. 2.* imperito nunquam quicquam injustius, Qui, nisi quod ipse fecerit, nihil rectum putat. Ego, inverso sensu, Homine perito nunquam quicquam justius, qui, nisi quod æquum, rectum putat, rectè dixero. Unumquodque enim, postquam ex involucris suarum difficultatum erutum est, tum demum repetitâ perpensione examinat, ru-

nat, ruminat, & ad Lydium lapidem revocat, aut ad incudem, aut ad ignem, hoc est, justitiæ reflexionem; metallorum more, quorum probitas illis legibus exploratur; ut de suo illud mihi Belgicus literatum Hercules Scaliger *Exerc. Scalig.* 307. *sect. 5.* hinc accommodandum conniveat. Quid? quod non rarò, sed frequentius accidere, ii, qui ad clavum sedent, experiuntur, ut perplexa, captiosa, sophistica, cornutaque occurrant tractanda, dirimenda, seponenda; quæ sanè, non nisi discretus & prudens judex rectè distinguere, juris ariete frangere,

& uno veritatis spiritu diffare
 noverit; ne scilicet ullus ini-
 quitatis remaneat torrens, ne-
 ve perniciosus sub specie æqui,
 error existat.

Non enim, ut in armato,
 sic rogato minus bello fides
 veri servanda, *l. s. ff. de pact. u-*
bi Interpp. cum de veritate non
 minus, quàm de victoriâ
 sollicitum esse, ju-
 dicio sit.

CAPVT II.

CAPUT II.

Progressio ad Requisita Iudicæ.

JAM ob' Hominum vel Na-
turam vel Malitiam, & ω λεο-
ve^ζιαν JUDICIA Ne-
cessaria esse, quis, quædò, non
vider, nisi TIRESIAS, vel
planè noctua?

*Mille hominum species, &
rerum discolor usus.*

*Velle suum cuiq; est, nec vo-
to vivitur uno.*

B. 6 Perf.

Pers. sat. 5. Terent. Phorm. act. 2. scen. 4. adedò ut facile suboriri rixæ possint perniciosissimæ, non nisi iudicium prudentiâ, scientiâ & sententiâ antedirimendæ quàm in flammâ erumpant gravissimas, & totam conversationis conflagent *Φιλανθρωπίαν*. Nam ut vetus sonat

Et neglecta solent incendia sumere vires.

Adedò, ut etiam Aristotelis monitu *5. Polit. 4. Lips. 6. Polit. 5. Ἰσομακρόν φυλάττειν*, & parva initia præcavere debeat iudex.

Quid quod nemo hominum adedò sit *ἰεργόν*, ut omnes perfectionis partes ac numeros, &

ros, & velut in lineâ rectâ,
 omnia æqualia, non itidem
 curva, complectatur? Sed
 potius omnibus hoc insitum
 improbitatis & nequitia, ut
 vel amore impulsî; vel odiis
 irritati; vel malevolentia cir-
 cumfusi spumâ; vel livoris
 puncti stimulis; ambitione ex-
 timulati, hujusque individuâ
 comite, avaritiâ incitati, cum
 vi opertâ, tum occultâ fraude
 alios lædant. Unde lites &
 contentiones gravissimæ:
 quæ, Legibus occurrere, &
 aquam ex ipsius juris fontibus
 haustam, ad extinguendum
 suborientium favillarum &
 rixarum ardorem, aspergere,

Liquidā existimaverūt. ff si cor. i. pet.
ex iudices officii monitu du-
cuntur.

Jam colligantur suffragia ;
& facto Senatusconsulto Ne-
cessitatem iudiciorum videbis ;
& sublata , non aliter ac Phœ-
bum Cimmeriæ , omniū malo-
rum eclipses sequi adstipula-
beris.

Quapropter de hac amplius
silco , & ad REQUISITA
judicum , non illorum tumult-
uosorum , sed saniorum rectā
pergo. Homericum tamen
jure præfatus :

*εἰ δύνάμει τελέσαι γε , καὶ εἰ τετε-
λεσμένον ἔσαι.*

*Si facere id possum , fieri aut res
ipsa potissit.*

Tu

CURIA.

39

Tu iudex arrige aures ! sed
& tu LECTOR AMICE,
favoris tui accommoda au-
ram ! Vos, inquam, quibus in
hæc centuriata Themidos co-
mitia venire fas est, frequen-
tes ad signa adestote, singulis-
que, ut æquissimè prolatis
calculos adponite,
ex copiosâ & ube-
re consilii ve-
stri urnâ.

CAPVT III.

CAPUT III.

Requisita Iudicium.

Sunt autem numero quamplurima ; ad eò , ut omnia recensere Periclèa vix queat Suada. Nos paucis è catervâ magnâ , pauciora liberè libabimus ; omnia enim haut fert occasio , nec omnium ut pagina capax sit , metuendum.

Et quidem , cum in iudicio triplicis officii consideratione opus sit , *l. ille à quo. 13. §. pen. ad S. C. Trebell. c. forus. de V. S. l. minor. 62. ff. de jud.* ACTORIS , REI , & JUDICIS.

Initi-

Initioque statim de prioribus; *l. pen. C. de sent. & jur. l. 18 de juris d. l. 2. §. 1. de jud. de hoc* verò ultimo constet loco, non etiam immeritò fecero, si missis prioribus cursim, & tribus, quod dicitur, literis, Judicis persequar officium.

Hoc igitur melioris disciplinae gratiâ venustè juris Tribuni in Nobile & Mercenarium distinxêre. Ut scilicet, illud sit, nbi iudex nullâ præcedente obligatione, solâ juris auctoritate extra ordinem, vel ob æquitatem præcipuam, in delinquentes inquirat; personis miserabilibus, vel non legitimè natis, aut infamiâ nota.

*Officium
Judicis
duplex*

Nobile

notatis, succurrat; aut sine
 respectu adversæ partis officii
 suum interponat. *l. congru-
 it, 13. de off. prasid. l. 24. ff. de mi-
 nor. l. 50. de hered. pet.* Hoc,
 quod actioni propositæ sit sub-
 jectum, & huic soli serviat, at-
 que hujus limitibus concluda-
 tur. *Bart. Iason. & alii. in l. 1. de
 Jurisd. Pet. Heig. Inst. de off. Jud.*
 Nos, cum Justiniano, *d. r. Inst.
 de offic. Jud.* quod secundum le-
 ges, & consuetudines rationa-
 biles causas litigantium disce-
 pter, & dijudicet, officium
 judicis esse pronunciamus.

In quò sanè, cum frequentius
 & vehementius, Procyon,

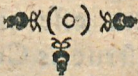
&

*Merce
 narium*

*Judicij
 officij*

& stella vesani Leonis, *Horat.*
lib. 3. Carmin. Od. 29. Stroph. 5.
 Judices tumultuosiores urat;
 jure sub umbratiliam pergu-
 lam, deflexis è sylva Iustitiæ
 bis quatuor frondibus, topia-
 rio opere, incurvandam, ce-
 runt reducendi.

Mitis mihi esto ô Themis!
 ut tollam, aut saltem dextrè
 hunc furorem profligem, &
 rectà in Capitolium ve-
 har more victoris,

CAPVT IV.

C A P U T I V.

v. Pietas in Iudicio regit:

ITaque, facili pede juris ingrediar nemus, ex illo primam succrescentem frondem, quæ Pietatis & Religionis ramulis viret flagrantissimis, decerpiturus. Quam transferam, & ad hanc quasi umbram inflectam.

Ευσέβειαν igitur omnis Ἑβραϊκῆς originem esse ex Biblico mecum instrueris Codic: ἀρχὴ σοφίας Φύσις καὶ κρημνισ. Vide Proverb. 1. vers. 2. Der H E R R E gbt Weisheit. Ἐ c. 4. vers. 5. Ἐ c. 13.

Et c. 13. vers. 14: c. 8. c. 15. 16. 19.

Exod. 18. Paral. 19. Sap. 16 Psal.

2. Et concinnè Cyprianus:

Consiliorum divinatrix lex di-

vina. **VIR BONUS,** in

quam, & **PIETATIS A-**

MANS Judex ESTO.

Hæc scala ad tranquillum

juris, sed & Dei, ducit Olym-

pum. O utilis scala! Ô salu-

bres & amœni pariter gradus!

amœni? certè amœni: Jucun-

ditatem habent incredibilem,

& incredibili gaudio judicis

animi, conscientiam, beni-

volentiam, pascunt, firmant,

augent. Apud Homerum, *Homerus*

Odiss. 9. Plin. lib. 3. nat. hist. c. 17.

& lib. 22. c. 21. Poëtarum illum

Phœbum,

Phœbum,

— ὅστις λωτοῖο Φάγοι μελι-
 ηδέα καρπὸν,

καὶ ἐπ' ἀπαγείλαι πάλιν ἤθελεν,
 ἔφη νεέθαι:

Quicumque Loti comedis-
 sent, suavem fructum renunci-
 are noluit, nec redire.

Sic Pietatis frugibus refer-
 tus J U D E X , à Justitiæ
 oris flectere recuset.

Ecquid enim Judex, hujus
 non initiatus sacris? certè
 throno & foro arcendus, ut
 Lucifer olympo, Ecquid

hâc

hâc seposita justitia? Umbra
iniquitatis.

Nam ceu Fama cum vita &
existimatione pari ambulat
passu: *l. justa. 10. ff. de manum.
vind.* sic cum Religione justitia.
Imò ut terra sine ner-
vis non teritur: sic nec un-
quam sine hâc constans justitia
resta; nec jus & æquum
videbis, sine hujus quasi con-
spicillis.

Quid multis? introspice
modò, quosdam nostro ævo
in Themidos regno æquè &
justè C L A V U M te-
nentes, & ab hujus quasi ju-
bare, quod *ACUTIORES* luscio-

so coete.

so cœterorum insipidorum
grege cernant, non infitebe-
ris. Vos, igitur, vos dico,
quorum præcordia de melio-
ri luto Minerva, & Themis ef-
finxêre, Judices, Justitiam fo-
vete, & Pegaso Aequitatis,
sed non cum Icaro sine pen-
nis, hoc est, sine Pietate, per
alta, & ad alta Themidos spa-
tia evolate, & excurrite.

Fulgidum, mehercules! de-
cus Pietatem colere! Et quid
majus, quid acceptius in The-
midos regno peragi? aut quod
Reginæ Justitiæ ministerium
exequi? quod telum Martiali-
bus ingeniis ad sedandos con-
troversiarum æstus, quos
turbidis

turbidis vel labris, vel manibus excitârunt, esse posset penetrabilius? Procul ô procul este profani: totoque abssistite luo! Improbis salutem concedere publicam, est lupu ovem, Alcinois hortos committere capro. Licet etenim rerum gerendarum usu & experientia præstent, ~~quintamen~~ scientiam à Justitia & Pietate remotam, non Sapienciam, non Prudentiam, sed multis è fraudibus consutam malitiam dicendam esse, nemo negabit nisi Malus. *Cicer. 1. offic. Lips. 2. Pol. p. f. m. 24.* Nam, ut vetus Comicum apud Suidâ habet:

C

ξύλον

ξύλον ἄγκυλον ἐδέποι ὀρθόν, Li-
gnum distortum nunquam fit
rectum;

*Nec laurus fundit glandes:
nec taxus olivas*

Poetae verbum est. Unde,
Bonum virum commune bo-
num, dici posse, nonné quis-
quisque affirmabit BONUS?
Commodè NASO! 6. Fast.
vers. 647.

*Sic agitur censura, & sic exem-
pla parantur;*

*Cum Judex alios, quod mo-
net, ipse facit.*

Et

CURIAE.

Et Horatius ait; Patrem suū,
cū sibi virtutis & officii trade-
ret monita, potissimum Ju-
dices, eorumque laudabiles
actiones introduxisset.

... sic me

Formabat puerum dictus; & se-
ve jubebat,

Ut facerem quid, habes auto-
rem quo facias hoc
Unum è iudicibus scelestis obji-
ciebat.

Nec temerè, & sine iudicio
forsan objiciebat mi Poëta!
Speculum, omnis rei, cui op-
ponitur, refert imaginem; sic
Vir Bonus schema virtutis.
Et Poëtæ jocantur: Vene-
ris pullos

C 2.

52 CTMBALUM
ris pullos teneri venustate a-
masium, quâ flaccescente con-
ferant aliò amorem. *Juven.*
Sat. 6. Terent. Heaut. Hic sub-
latâ Pietate magis Dices pul-
li, aliò in iudices favorem.

CAPUT V.

Prudentia.

Pietatem inflexi; addo huic
alterum surculum; quem
illum? *De gnomiv.* P R U -
DENS, ajo, J U D E X
ESTO. Hic auriga Pruden-
tia si absit, totius iudicii cur-
rus &

rus & cursus ruet? nec Eques
 dicetur, nisi qui calcaria,
 phaleras aut torquem virtute
 meruerit: sic nec iudex, qui
 nulla Prudentiæ specimina e-
 diderit. Amplius. Δίας οἱ πα-
 λαιοὶ πάντας ἐκάλειν τῆς βασιλείας.
Nat. Comes. l. secund. cap. prim.
 at cur? Prudentes erant: Ἐξ-
 ἰα gaudebant: σύνεσιν occupa-
 bant: Ἐγνωμοσύνη utebantur &
 δεινότητῶν ἠνοῦσαν: μνήμην habe-
 bant. *Aristot. 6. Ethic. cap. 10.*
 Hinc animosè Plato, *Ep. 7. &*
lib. 6. de LL. Apul. in lib. de
Philosoph. Niceph. Blemidas in
Logic. cap. 1. Boët. 1. de Consol.
prof. 4. tum fore Resp. felices,
 si eas aut Philosophi rege-

C 3 rent; aut

ic
 m
 l-
 X
 n-
 r-
 &

rent; aut Reges Philosophiæ studio deferrent aurorem, a-
jebat. Annuo mi Plato! an-

*Domiti
aug.*

nuo; indomitiq̄ue Domitia-
ni, *Sueton. in Domit. & Judæo-*

*Vespasia
29.*

rum vespillonis Vespasiani
favum improbô edictum, quô
sophos viros urbe pepulerūt.

O militares & feroses belu-
as! Hominum, non ad homi-
num tutelam, sed necem, na-
ta monstra! ô rustica & bar-
bara ingenia! quorum votis
universa literarum humanitas
jampridem fuisset ad Gara-
mantas usque & Indos relega-
ta. Quod enim hirsuti isti
cylones in juventâ non didicē-
re, aut cavere non potuēre, in
aliis damnant optantq̄ sepul-
tum, O

tum. *O sapientes contrâ! & prudentes, quibus natura illa dedit ratione uti; quibusq; radices insite artis & legis: Imperatoriam n. majestatem, inquit juris & æqui religiosissimus noster Imperator, in Pref. Inst. ubi Dd. non solum armis decoratam, sed etiam legibus oportet esse armatam; ut utrumq; tempus, & bellorum & pacis rectè possit gubernari: ut Princeps Romanus victor existat non solum in hostilibus præliis; sed etiam per legitimos tramites calumniantium iniquitates expelat; & fiat tam juris religiosissimus, quàm victis hostibus triumphator. Et unde, quasò, tanto cū splendore olim Roma triumphabant, &*

58 CYMBALUM
bant, & in Capitolium dedu-
cebantur victores nisi hâc co-
mitati Diva ? Minervæ olim
non immolabantur capræ,
quia oleam rodunt: sic Tem-
plo Themidos arcendi lutu-
lenti porci, quæ Prudentia,
& Prudentes foetent. Pessi-
ma sanè vox (Valerii Licinii,
& non planè bovina, qua lite-
ras pestem, Prudentes verò
Virus Republicæ esse evome-
bat.) *Euseb. lib. 8. cap. 3. Nicol.
Reusn. in symb. Imp. class. 1. fol.
m. 226.* Ast quid mirum, si ru-
sticis moribus, & literarum
expers homo, (si homo, &
non fera belua, dicendus) qui

nc

ne nomen decretis subsignare
 poterat, ista effutiit: Sapien-
 tior & oculatior Rudolphus *Rudol.*
 I. Romano -- Germanorum *Imp.*
 Imperator semper Augustus;
 qui melius BENÈ imperare,
 quàm Imperium ampliare fre-
 quentius dicebat. Nam

ἰχθὺς καὶ λείχθη, καὶ ὄπλον σο-
 φῶς ἐστὶ Φρόνησις:

Et vis & murus, & telum Sa-
 pientis Prudentia est.

ut catè dicebat Pythagoras.
 Et Hocrates ad Nicol. non ini-
 què; φυλακὴ ἀσφαλῆστατὴ ἢ ἐαυτῶ
 Φρόνησις: Optima custodia Re-

C s gis ipsi-

gis ipsius Prudentia. Eleganter! Quod enim acies in oculo; hoc Prudentia in animo, teste Sophocle, :

ὡς ὄψις ἐν ὀφθαλμῷ,
ὁ νόσος ἐν τῇ ψυχῇ.

Et hoc est quod Poëta, Chreunti Tiresiam; Polieidum Minoi; Palamedem Ulyssi; & ipso Jovi Prometheum socios fingant; docturi Potentiam & Prudentiam se invicem amplecti & favere.

Et reverâ ita est, ut Græcus Poëta olim cecinit, Panacæam stillare ex crinibus Apollinis, felicemque esse civitatem, in quam guttæ ejus decidunt, quoniam *in Apoll. Call.*

CURIAE.

59

ἢ Φρόνησις ἀρχοῦσι ἰδίᾳ ἀπέτη
μόνη: *Arist. 3. Polit.* Prudentia
imperantis propria & unica
virtus. O ergo infelices Resp-
quibus praesunt **INSIPIDI!** *In sipidi
tataz.*
O felicissimas quibus Pruden-
tes! Laudanda mehercules! ve-
terum vel Prudentia, vel Mo-
destia, quâ dubias causas vel
sublatas penitus, vel gravissi-
mas in longissimum tempus
translatas fuisse *Agell. lib. 12.
cap. 7. & Val. Max. lib. 8. cap. 1.*
memorant, & approbant ex-
emplo. Nam cum mulierem
Smyrnaeam, quæ necati, ex
priori viro enixi, filii, quem
vitricus ipsi infensus privi-
gno, **O P E M** ferentena-
turalis

C 6

turalis

turali filio occiderat, dolore commota, & secundum maritum, & filium veneno sustulerat, ut ita parricidium parricidio ulcisceretur, P. Dolabella Pro Consul consideranter & mansuetè Athenas ad Arcopagitarum Cognitionem relegasset, quia ipse neque liberare cædibus duabus contaminatam, neque punire eam, justo dolore compulsam, sustinebat; inspectâ causâ, & Accusatorem, & Rem post centum annos adesse iusserunt, eodem moti affectu, quo Dolabella. Ast auctoritate propriâ sibi jus Muli-

er dice-

er dicere non debuerat : *l. 1.*
J. 1. quo legato. l. unic. C. ne quis in
sua causa. jud. & plus sit homi-
nem veneno extinguere,
quàm gladio; l. 1. de Venef. &
math. Gomez. Resol. c. 3. de Ho-
mucid. fol. m. 472. quia crimen,
alevosia & proditionis com-
mittatur, ideoque meritò pœ-
nâ fuisset aggravanda, obji-
cis ? Collineans judicatio !
 Sed nec Arcopagitas, nec Do-
 labellam facinus sat arrox ap-
 probare; verùm, ob injstum
 matris dolorem pœnam re-
 mittere, voluisse. Cum pro-
 ter favorem publicum plerun-
 que consideretur, ut si incer-

ta sit criminis qualitas, poenae
 minuantur; & potius clemen-
 tia, quàm severitati judican-
 tes studere, debere, *h. respi-
 ciendum. in pr. ff. de poen. & Dy-
 nus c. odia. 15. de R. L. in sexto. f.
 m. 159. Regero. Imò, ex Ari-
 stotelis, 4. Eth. cap. 5. & Plato-
 nis Alcibid. 11. mente, Aneopa-
 gitas, ut qui τὰ αὐτοῖς αγαθά, καὶ
 τὰ τοῖς ἀνθρώποις δύναται θεωρεῖν,
 Φρονῖμης pronuncio. Quàm*

præclare igitur, ut omnia,
Salo. Salomon Rex ille, *mc2.* Φρονήσεις,
 καὶ δυνάμει, καὶ πλεῖστον, δυνατός
 ἐπιφανής, tùm inprimis illud
 voce planè Divina, Si, in-

quit,

CURIAE.

63

quit, inclinaveris cor tuum
 Prudentiæ, tunc intelliges
 justitiam & æquitatē. Et iterū
 Prudens Rex, est populi firma-
 mentum *Proverb. 6. vers. 26.* Il-
 lustre profectō, & planē Regi-
 um Eulogium ! Sed nec so-
 lūm hoc dicit, verūm- pro-
 prio- etiam confirmat exem-
 plo ; ut qui, nec Junonis o-
 pes, nec Plutonis divitias,
 nec gloriam superbam, sed so-
 lūmmodò *Φρόνησιν*, (audi Ju-
 dex, & imitare !) petebat.

Sed quare hanc ? ut sci-
 ret Populum J E H O V A E
 regere, & judicare. *3.*
R. E. G. s. Proverbior. 7. vers. 7.

110

cellitsi,

celfissimum votum! Nam, ut
 Lipsii simile habet, 1. *Polit.* 7.
 ut architectis opus nullum re-
 ctè processerit sine libellâ & li-
 neâ: non item judici sine nor-
 ma hâc directrice. Rursus.
 Quis navem mihi dirigat, sine
 ferro, quod affricavit Sideri-
 tes: sic nemo Rempubl. sine
 mente, quam afflavit illa
 Diva. 3. *Polit.* 1. Expressi-
 us Jurisconsultus; *Baldus in l.*
2. de Sent. ex brevit. dic. qui du-
 o grana salis pectori iudicis in-
 sperfa exigit; Prudentiâ u-
 num, quod scientia juris; Cō-
 scientiâ alterum; quod poste-
 rius omninò fulciet, illo pri-

ori

ori refertus. Hoc est, si non
post suspendium denique di-
judicer, an dignè fur debuerit
strangulari; quod olim ita
contigisse, vulgi fama est: imò
adhuc hodiè in Curiis com-
munis est praxis, ut priùs exe-
quatur, pòst quasi per ne-
bulam notum & au-
ditum inqui-
ratur.

CAPVT VI.

CAPUT VI.

VERùm, ignorantiaẽ em-
 plastrũ, & catapotia à Ju-
 risconsultis petat, injicis?
 Audio. Et partim cum Lip-
 sio 3. Pol. 3. & Arnif. Pol. 16. f.
 m. 381. approbo, sed & mise-
 rum, imò miserrimum, qui
 ex alieno pectore judicandi
 honestatem emendicare ir-
 ritatur, proclamo. Quomo-
 do enim, inquit Imperator
 Novell. 32. in prin. non ma-
 ximum vitium erit Reipubli-

ca, non

cæ, non eis, qui ex se, quid agendum sit, lites tradere, sed finire eos quærere alios, à quibus liceat discere, quæ ipsos in iudicando eloqui deest? Et qui secundum leges, (quod omninò debet, §. 1. Inst. de offic. iudic. d. Novell. c. 13.) si eas ignoret, iudicabit? Ad suffragium voco insuper Persas & Aegyptios. His iustitiæ pictura libris Legum circumgyrabatur, in signum doctrinæ, qua iudex polleat? Illis risui erant Romani, eò quod indocti iudicio assiderent; docti verò his post terga assisterent. *Reusn. symb. Imp. class. 2.*

f. m. 207.

f. m. 207. Utinam verò! & ò
 iterum utinam! nostro ævo
 Curias inire Perſæ & Aegyptii
 poſſent redivivi, quàm omnia,
 alma Themis! cernerent in-
 verſa! imò ronchis & cach-
 innis hodiernos exciperent
 Caligulas, qui contra jus,
l. ult. C. de Poſtul. 1. & ff. eod.
l. nemini. ubi Bart. l. jubemus. C.
de ADVOCATIS. diverſ.
judic. Roſbach. in proc. tit de adv.
 honeſtatem & æquitatem, Sar-
 tores, Fullones, Pelliones,
 Plaſtas, & alios temerarios,
 malunt in judicio cauſas age-
 re, quàm Themidos ſub vexil-
 lo militantes viros! Et tamen

Pruden-

Prudentum volunt inscribi albo? tam scilicet, quàm Lucifer Sanctorum.

Nisi fortè, ut Desperatio Monachum, sic *ἀσώβια* Advocatum facere joco -- serio mihi obsipent. Tempestivè! profligabo; modò adsit puer cum spongiis, qui in procinctu abstergat vulnera. Ordior. Ita, ajo, malo augendo in perniciem hominum Mali exurgant hi *γλωσσογάστορες* & *Rabbi* haleciperæ, ut undique ranarum instar, ex impudentis cerebri cavernulis lites coaxent, coaxatis frigidam subdolè aquam suffundant, imò

aliàs

aliàs pacificos; irruent & excitent ad litigandum. Tantum autem abest, quo glorioſæ vocis confiſi munimine laborantium ſpem, vitam, & poſteros defendant, quod de veris cauſarum patronis exigitur: *l. 14. C. de Advocat. diuerſ. judic.* ut potius ſummum infamiæ ſtigma clariffimo & glorioſiffimo Jctorum nomini inurere videantur.

Theologorum choro Hæreticos; Medicorum Veneficos, Circumforaneos Pharmacopolas, & dentilegas vetulas; Philoſophorum Sophiſtas excludimus. Quidni

ergò

ergò augustissimo Jctorum
synedrio Illyricos istiusmodi
socio - fraudos. Et quemad-
modum ubicatnifices, lecto-
res, pollinctores adducuntur,
signum est cadaveris sub tecto
latentis: ita quoque tibi pessi-
mi illi & impudentes vespillo-
nes manu - tenentur, signum
est justitiæ jam jam periturae,
quod nisi quis viderit Saturni-
as lemas oculis illius inesse,
jure adfirmabo.

Fuge ergò ! Properè fu-
ge hujusmodi fori tintinna-
bula, & crumenimulgas ! fuge
viles halccum nundinationes!

moro-

morologifatos fuge! nec enim legis Juliae poena, quâ eos, qui scelestam factionem adversus viros illustres, inierint, gladio puniri debere ab Imp. est sancitum, *l. quisquis. s. in prin. C. ad l. Jul. Majest.* tibi erit formidanda.

Interim non nego, eandem poenam etiam in illos latam, qui simile quid adversus Imperatorem tentârint. St. vox, nescio cuius, in aurem mihi susurrant: Benè agunt! rhedam luto inducunt, nobis educendam. Apage! & Pomponium *l. nam hoc. 14. ff. de condict. indeb. & l. jure 206. ff. de R. I. audi*; Hoc, inquit, naturâ

CURIAE.

77

turâ æquum est, ne cum alte-
 rius damno quis fiat locuple-
 tior. Et sapius fit, ut hoc qui
 effutiunt, prægnantes esse di-
 cas, non veritatis, sed rapaci-
 tatis foetu.

Sed subsisto. Et cum supra
 quoque selegerim Prudentiæ
 quædam amoma; ejus robur,
 latius pandere acquiesco, &
 minutionibus *ποσειδων*, Ac-
 tatis scilicet & Calumniæ, ceu
 saligneis coarctare viminibus
 pergo. Tu judex dijudi-
 ca, & solve.

✠ (o) ✠

D

Caput VII.

CAPUT VII.

HOc igitur Senatus Legiferi
 decretum est: JUVENIS A REPUBLICA
 ABESTO. *Lips. in Not. ad Pol. lib. 3. cap. 5. fol. m. 281. Græde fulmen! sed cur?*

Ovid. 6. Metamor.

— non omnia grandior etas
 Quæ fugiamus, habet; Seris venit
 usus ab annis;

Contrà:

Idem

Idem de Remed. Amor.

Flexilis est juncus: salices fle-
ctuntur amara:

— *Robora dura minus. . .*

Adstipulor: Senes meliores,
& circumspectiores, plusque
valere umbram Senis, quàm
gladium Juvenis, cum Baldo
affirmo. Unde etiam à Se-
nioribus Senatum *γεροσταν* di-
xêre. Et Antilochus apud
Homerum *Iliad. vers. ad Me-*
nelaum:

οἶαδ' οἶαι νέεσ ἀνδρός ὑπερβασίας
ζελέεσσι

κραιπνότερος μὲν γὰρ τε νόω, λε-
πτή δέ τε μῆτις.

D 2

Scis qua-

Scis qualia juvenis viri peccata
sunt, acutior namq² mens,
imbecille v. consilium.

Esto: negent omnes: mihi stat
sententia dispar.

Nec enim, sed Pindaricum
illud improbo effatum:

Φύονται γέ καὶ νέοις,
ἐν ἀνδράσι πολὺὰς
θαμὰ-----.

Quemadmodū enim fruticē
interdū fructu lætum, ac flori-
dum: arborem contra proce-
ram vetulamq^{ue} infelicem,
sic haut rarò in puero virum
in viro puerum videmus. Er-
ras si virtutis, quàm ætatis

cursum

cursum tardiozem existi-
mas, optimi Præceptoris
DISCIPULUS optimus
Puteanus ait.

Unde nec Leges à Judiciis
omnino repellunt J U V E
N E S; cum XXV. anno-
rum Judicem statuunt compe-
tentissimum. *l. Sed si. 9o*
ff. de Recept. Arbitr. l. cum
lege. 41. ff. eodem. l. Spuriis.
6. §. prim. l. Non tantum. 11o
ff. de Decurion. l. Ad rem.
3. ff. de MUNERIBUS.

Gerhardus Decad. 3o
Quæst. 8. Quæst. Pol.

D 3 Dn. Præ

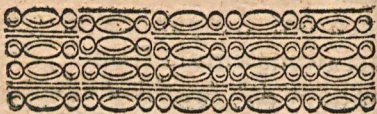
*Dn. Praeceptor Arumaus Collegii
ff. public. Disp. 7. th. 7.* Et licet
Romæ olim, nemini liceret,
consulare Imperium, ante
X. L. ætatis annum exactum
capere: tamen pluribus ci-
tra eum, si quid dignum laude
Reipublicæ præstitissent, con-
sulatum gerere permissum, hi-
storiarum testantur monumē-
ta. Hinc etenim clari Rul-
li: Decii laudati: celebres Cor-
vini: Flaminii illustres: deco-
rati Scipiones, qui omnes a-
dolescentes, res præclarè ges-
sere magnas: Politiam auxê-
re: Nomen, honores, Lau-
desque ad posteros transtulê-

re. Et

re. Et famigeratissima Venetorum Respublica magnæ virtutibus æmula Romæ, etiamnum ἀνδράπαιδας παιδαγῆγσι, non quidem ut subsellia, numerumque compleant, adjungit; sed ut instar plantæ Scipionibus alligatæ paulatim erigantur. Non enim καθ' ὅλον, quod Homerus *Odiss. II.* ait:

αἰεὶ δε νεώτεροι ἀφραδέσαι.
Semper juniores desipiunt.

CAPUT IIX.

JAm alterum Dictatoris de-
cretorio Stylo profero e-
dictum; quod est: C A-
LUMNIIS JUDEX
AURES OBSTRU-
TO.

Grave decretum! & di-
gnum omnium Curiarum
valvis, ut aureis inscribatur
figuris. Imò dignum, ut
gemmæ

CURIAE.

si

gemmæ incisum instar in auris
omnium Judicum auribus ap-
pendatur.

Quid enim? Mendax & ma-
litiōsa calumnia est infama-
tio; Veritatis & Candoris ex-
pers commercii.

Cui quæ
se mancipant *μιάρον Φύλον*, sce-
lestum hominum gentis, cum
falsa crimina tum consāgui-
neis, tum extraneis intendere
calumniæ sit proprium, l. 1. §.
1. ad *Senatusconsultum*. Turpill
*Paulus lib. 1. Sentent. tit. de Calu-
mniatorib.* non immeritò di-
xerim.

Et profectò, cum in
M A S C U L A M illā,

D

&

82 CTMBALUM
& veracem Divam, à duobus
quasi præliaribus, & castrensi-
bus sycophantis calumniæ
missile destinato ictu eminus
jactetur, ecqui non posset sup-
primi. Nam & is qui spar-
git, & qui avidè calidèque
aucupatur, calumniator est.
Præclarè Menander!

*Quisquis est qui calumniis sta-
tim fidem habet:*

*Aut moribus improbis prædi-
tus est:*

*Aut ingenium habet prorsus
puerile.*

Acria verba! & quorum ful-
mine quilibet arceri debebat,

nc

ne puram illam Veritatis aram
impuris calumniæ victimis
profanet. Fecit id, & me-
hercules augustè fecit! Alex-
ander terror ille orbis Ma-
gnus, qui quum ad tribunal se-
deret, alteram aurem manu
tegebat, ut servaretur inte-
gra Reo.

Utraque siquidem pars suf-
ficienter, & ex æquo audien-
da, *l. jubemus. 9. cum auth. seq.*
l. rem non novam. 12. C. de judic.
& utriusque allegationibus si-
ne affectu locus est dandus; &
hinc oppidò quem benè Ari-
stophanes *in Vespis*: *αἰὲν αὖ ἀμ-*
φοῖν μῦθον ἀνδρῶν ὅσον αὖ δινδρῶν;

D 6

utramque

utramque partem nisi audias
 nec iudices. Nec etiam o-
 mnium JUDICIS JEHO-
 VA E, ante-Paradiso ejicie-
 batur Adamus, decreto-quàm
 ubi es? vocaretur; & quare fe-
 cisti? inquireretur? *Genes. 3. vers.*
9. & 13. Imitare! & Divi Au-
 gusti apud Senecam in *Claudiâ*
apocrotocynthosi f. m. 291. verba
 altius ruminare: Dic mihi, in-
 quit, Dive Claudi, quare
 quenquam ex his, quos, quas-
 que occidisti, antequam de
 causa cognosceres, antequam
 audires, damnâsti; hoc fieri so-
 let in cœlo? non fit. Ecce!
 Juppiter, qui tot annos re-
 gnar, uni Vulcano crus fre-
 git, quem

CURIAE.

Εἰ-ψε ποδός Τελαγών ὑπὸ Βηλῆ
 θεσπεσίοιο, *Iliad. α f.m. 32.*

& iratus fuit uxori, & suspen-
 dit illam; nunquid occidit?
 Sed & monumenta narrant,
 fuisse quempiam corporis,
 τὰν exilis, ut, soleas plumbo
 muniverit, ne abriperetur
 vi venti: simili periculo Tu
 Judex, stanno veritatis, ne
 calumniæ abripiare flatu.

Prudens erit obsequiosus,
 & cum Aegyptiorum judici-
 bus Saphirum, Veritatisque
 Numen decollo habebit su-
 spensum. *Reusn. class. 2. symb.*
Imp. f.m. 207. Imò cum Justi-
 niano, per legitimos trami-
 tes calumniantium iniquitates ex-
 pellet. in Præfat. Inst. in pr. Diaboli

D 7

verò

verò vasallus, cum sua reginâ,
diabolarem, quam meruit, ac-
cepturus mercedem, cum
Claudio

Ovid. 3. Met. vers. 272.

---stygias penetrabit ad undas.

Cujus in nœniis, ingenti *μεγα-
ληγοεῖα* cantabatur: Potuit ci-
tius discere causas, unâ tan-
tùm Parte auditâ, sæpe & neu-
tra. *Seneca dicto loco fol. 292.*

Fiat modò! fiat! sed & ô u-
tinam! in vivis, ceu olim Ro-
mæ, *Cicer. pro Sex. Rosc. Amer.*
sic etiamnum κ, quâ veteres
calumniam scribebant, signa-
rentur, quò faciliùs istiusmo-

di Di-

di Diabolicæ viperæ evitari
possent! Interim

*Homines, qui gestant, quiq; au-
scultant crimina*

*Si meo arbitrato luceat, omnes
pendeant.*

*Gestatores linguis, Auditores
auribus.*

CAPUT IX.

PRudentiæ finem feci: uti-
nam Judices Imprudentiæ!
Jam ordo me trahit ad terti-
um è Themidos luco secan-

dum fru-

18 CTMBALUM

dum fruticem, qui est *δωρεφαι-
γιας*. Pestilens fructus! & om-
nium injuriarum Aeolus!
Ergò: J U D E X *ἀδωρεφάωντος*
E S T O. *Exod. 23. vers. 8.*
Deuteronom. 27. vers. 26. Exod.
18. vers. 21. Esaia 5. versu 23.
Syr. 8. Proverbior. 17. 2. Para-
lipom. 19. l. plebiscito. 18. de Offic.
Prasid. Cicer. lib. 5. ad Attic.
Epistol. 20.

Affabrè honestum plebiscì-
tum! Quod vel Midam
quemlibet etiam in ipsâ viâ,
quæ ad Orci aulam à *δωρεφαι-
για* dehortetur.

Itaque macti IUDICES!
patiamini. Ego enim son-

tico

tico isto, & nostro seculo
planè Epidemio C A R C I -
N O M A T I, emplastrum
ex saluberrimo Aegyptiorum
Thebanorumque myrothe-
cio adhibere conabor.

Hi autem volâ & oculorum
acie orbem Justitiæ finge-
bant εἰκῶνας. Quare autem &
Judices

Alciat. Embl. 59.

-----capiant nec xenia;
nec se

Pollicitis flecti, Muneribusvè
sinant.

At, ô alma Dice! Argo, qui
tamen,

centum luminibus cinctum ca-
put - ubabebat, &

& ipso Lynceo, quem in quercetis medios arborum truncos visu penetrasse, Poëtae prodiderunt, acutiores nostri sunt iudices; aduncatis vulturiis rapaciores. Ad eò, ut ne esculentis, & potulentis, quæ tamen, nisi intra dies proximiores prodigantur, accipere lex vetat, *dicto loco plebiscito. 18. de offic. Præsidi.* contenti, amictus etiam à clientibus materiam cauponentur? sed ô omnium rerum turpissimum, maximè que nefarium, ob rem iudicatam accipere pecuniam, precio addictam habere fidem & religionem!

cum

cum Romanorum disertissimo Rhetore *Cicerone in Verr.* exclamo. Itanè volam in hoc quasi Justitiæ thesauro ad raptum efferre Christianorum Judicium? ô gangrænam ferro rescindendam! imò cū Alexandro Severo stipite & fumo, immani profectò, sed tamen fictis istis pestilentialibus digno supplicio, extirpandam! *Aemilius Lamp. in Alexand. Sever. fol. m. 370.* Ubi hodiè Cambyfes aliquis, qui Sysamnis cutem in lora dissectam tribunali superinducat? *Herod. l. 5.* ubi Darius aliquis *δωρολήπτης* Prætoris gulam torto fune fracturus?

ubi

— ubi tu lex Iulia? dormis?
 excitare! & ut olim auri Har-
 pyas capitis vel deportationis,
 pledebas poenâ: l. 1. & l. 7. §.
 hodie, 3. ad l. lul. rep. & C. eod. l.
 fin. C. de pæn. jud. qui mal. jud.
 Novell. 124. c. 2. ita earundem
 æmulatores ad locum ubi mu-
 res ferrum rodunt relegato.
 Merita est enim, & adhuc me-
 reri pergit, Mercurii ista pro-
 les, quæ Jus & Acquum, cum
 omnia *omnia ἴσ' ἀλύτῃς*, *Aristot. 2.*
Rhet. 16. ceu venales extrudie
 merces; ex alto ridens quid
 Codex vel Biblicus vel Juridi-
 cus minentur? His

Petronius:

Ergo, iudicium nihil est nisi publica
 merces:

Atque Eques, in causa qui sedet
 empta probat. *Reb.*

CURIAE.

93

Respicite ô Judices, digi-
tosque continete ! nî A-
cheronticos, sed Elyfios indu-
gredi campos ; imò, si in
executorio die, omnium

J U D I C I C H R I -
S T O, puræ conscientia
T O G Ā sifi velitis, ego

ab hinc propero, & quar-
tum -- endojacere

encarpum me
adorno.

Caput X.

CAPUT X.

Sicigitur Prætor per Præconem edicit. JUDICES
 LEX LOQUENS
 SUNTO. Quid ita? ne
 quid *μεγιστοποληψία*, gratiâ,
 odiô, & irâ judicent, *Deute-*
ronom. 1. vers. 17. & cap. 16. vers.
19. Levitic. 19. vers. 15. Exod. 23.
vers. 6. Proverbior. 18, vers. 5.
cap. 24. vers. 23. cap. 28, vers. 21.
Esai. 10. vers. 1. Jerem. 5. vers.
28. vers. 3. & fuliginem tribu-
 nalibus aspergant; quâ

πολιὰς

— σκολιάς κείνωσι θέμιστας
 ἐν δε δίκην ἐλοίσωσι, θεῶν ὅπιν σὸκ
 ἀλέγοντες

Iliad τ.

— *depravant publica Jura,
 Justitiāq̄, fugant, divūm-nil
 verba verentes.*

Et profectò, liberè ore effa-
 bor, quò suum *πρωπολιψία*
 vexillum præfert, & explicat,
 illuc continuò fraudis & inju-
 stitiæ Satellites, occultâ quâ-
 dam vi sua castra reponunt.

Interim ne totam veritatis
 evertant acropolim; Archi-
 medes ero, & missilium-le-
 gum globos strenuè contrà
 jaculabo. Idquè cò confi-
 dentiùs,

dentiùs , quia iudex regulas
 Juris , & non conscientiam su-
 am legibus adversantem sequi
 debere Baldus perscripsit. *in l.*
fin. C. de Pœn. Iudic. qui. Aggre-
 dior ergò. Legibus non affe-
 ctibus delicta expiare Judicem
 decet , utpote legis ministrũ.
l. 1. ff. de LL. Bellov. l. 2. pract.
crim. cap. 4 n. 64. Sin secus, Le-
 gi, quã se prudentiorem per-
 niciosè persuadet, injuriæ fit
 Reus , & crimen majestatis,
 cujus est leges & ferre & abro-
 gare, committit audacissimũ:
Baldus l. 2. C. de sentent. ex bre-
vit. dicend. cap. inferior. dist. 1.
 Severè! & ad quæ quilibet Ju-

dex tree

dex trepidet; sed tamen æquè!
 Nec enim aut severitatis, aut
 clementiæ gloria judicanti af-
 fectanda; sed perpenso judi-
 cicio, prout quæque res expo-
 stulat, statuendum est. *l. perspi-
 ciendum. 11. ff. de Pœn. l. Pedius
 4. §. prim. ff. de Incend. Ruin.
 &c. l. quod favore. C. de LL.*
 Plenius. Para frenarius E-
 quum freno agit, temperat:
 Quid ergo mirum, si Judicem
 immodicè savientem tempe-
 ries LEGUM? *l. 2. C.
 de Custod. Reor. Gomez. Resol
 Tomo 3. capit. 6. num. 7. f. m.
 sis.* Fidenter hinc Sanctus
 Scriptor; Bonus, inquit, judex

E nihil

nihil ex arbitrio suo facit, aut
 proposito domesticæ volun-
 tatis, sed juxta Leges & Jura
 pronunciat; Statutis Juris ob-
 temperat, non indulget pro-
 priæ voluntati. *Ambros. c. ju-
 dices. 3. quest. 7.* Pulcra gno-
 me & admonitio; sed hodiè
 proh Themis! quàm rara avis
 in Curiis & nigro cygno simil-
 lima! En! hujus rei inlu-
 strandæ exemplum inlustre,
 ex Horologio P. P. peticum,
 cujus verba ob elegantiam in-
 tegra libet ascribere. *An-
 ton. de Guevarrà Horolog. P. P. lib.
 1. capit. 2. fol. 9.* Consuetudo c-
 rat, & Lex inviolabilis R. O.

MAE,

MAE, usque à cinnæ tempo-
re, ut Censor à Senatu designa-
tus loca universa Provinciæ il-
lius, quæ ex omnibus ipsi Itali-
æ Regionibus sorte obtigerat,
obiret & inspiceret; sine tripli-
ci: I. Ut cognosceret, num quis
de Justitiæ Administratione
quereretur, II. Ut explora-
ret, quis status esset Reipubli-
cæ- III. Ut singulis annis fide-
litas erga Romanos juramē-
tum exigeret.

Itaque cum Censor ille Ro-
manus, NOLAM, Oppidum
Campaniæ ingrederetur, Re-
gionē illā visitaturus, hospite
Optimos quosq; jubebat acce-

sunt enim, inquit, nonnulla sacri Senatus nomine illis dicenda. Ille abit, & sepulchra adit mortuorum, qui illic erant humati; & clarâ voce; Heus, inquit, *BONI VIRI*, venite mecum, vocat enim vos Censor Romanus. Censor neminem venire videns, iterum jubet hospitem illos accersere. Is ad sepulchra denuò reversus, mortuis ait: *Adeste VIRI BONI*, vocat enim vos Censor Romanorum. In hunc modum & iisdem verbis tertium vocabantur.

Cum autem tertium accer-

sit non

fiti non venirent, indignatus
Censor, inquit hospiti: Quan-
doquidem jussu meo *Boni Viri*
nolunt venire, illuc ibo: ita-
que mecum progressus, mihi
illos monstra. Gravem ca-
nim meretur animadversio-
nem, quicumque Senatus di-
cto non est audiens. Hospes
pauperculus Censorem manu
prehensum ad sepulchra du-
cit, ad quæ dudum abierat, &
mortuos denuò compellans,
Ecce! inquit, *BONI VIRI*,
adeft Censor Romanus vos al-
locuturus. Censor indigna-
tus, quid agis, inquit, hospes?
Ego te vivos vocatum misi,

E 3

TU

tu verò mortuos vocas. Cui
 hospes: si prudens es Censor
 Romane, haut mirum tibi vi-
 debitur, quod feci. Omnes
 quippe *VIRI BONI* hujus
 Regionis jam-olim sunt mor-
 tui & his monumentis sepul-
 ti. Præclara mediufidius
 Romanorum consuetudo!
 sed & ô prudens Nolanus ille
 Censoris pauperculus hospes!
 Quorsum verò ista? ut o-
 stendam, quanta etiamnum
 sit *BONORVM VIRORVM*
 caritas.

Et mentiar ego, nisi hodiè
 Censor Justitiæ *BONOS VI-
 ROS*, l. *continuus*. 137. §. 2 ff.
de V. O. l. Vir bonus. 18. ff. *jud. sol-*
vi. l.

vi. l. 78. ff. pro socio. hoc est, sanos Astrææ Dicastes, lustraturus, magis mortuos, quàm vivos; (exceptis excipiendis, qui tamen omnes in uno annulo perferri, veteri verbo, possēt) invenerit. O ergò miseram Rempub. cujus iudices *περρωπολήπται* sunt! Nam quid aliud agunt, nisi fontes infontes, infontes fontes pronunciant? & illud Solonis, *Laert. fol. m 30.* qui leges aranearum telis simillimas esse ajebat, quippe, quibus leve involvatur, gravius perumpat, faciant verissimum? In Arcadio, Cypri Insulæ monte, Flaviam herbam natci dicunt, è quâ sanguis destilletur,

cujus liquore calido illiniti
 ad amorem, frigidò verò ad
 odium etiam inviti trahantur. *Horolog. PP. l. 3. c. 8. f. 485.*
 Verùm, ita me divus amet Geni-
 us! nisi eodem tepido quasi
 factò, nō inunxisse, sed plenis
 faucib⁹ sese ingurgitâsse istius-
 modi putes, putes autē? imò ju-
 res, Judices, adedò vicissatim
 cū in amorem, tū in odi-
 um proniores inclinant.

Quid ergò prodest, si sit qui
 Leges sanciat, nec sit qui in-
 telligat, nec sit qui exequa-
 tur? si sit qui exequatur, nec
 sit qui servet? si sit qui conser-
 vet, nec sit qui custodiat? si sit

unus

unus qui custodiat, & multi
 sint, qui easdem contemnāt?
 Quid ergo, inquam, prodest?
 nisi quod Tabulas quidem Le-
 gibus plenas: at Judices vel
 crassiores, vel lassiores Resp:
 tueantur. Zaleucus apud
 Valer. Max. constituerat, cru-
 endis oculis adulterium puni-
 ri, ideoque cum filius ejus, cō-
 prehensus, secundum jus
 paternum esset puniendus, to-
 ta Civitas pro mitigandâ pœ-
 nâ intercedebat. Cujus pre-
 cibus pater, quamvis ægrè, cō-
 motus; ne tamen latum ab
 ipso decretum infirmaret, &
 filium utroque lumine orba-

E s

ret, si-

ret, sibi unum, & filio unum
 crui passus est oculum. Locri
 verò tam religiosè suas habe-
 bant leges, ut novas sancire
 tentantis gulam prius laqueo
 munirent; quò, si malas, strā-
 gularetur; sin æquas, incolu-
 mis dimitteretur, ò non col-
 lo, sed pedibus; non recte sed
 ardentibus catenis hodiernos
 quarundam Curiarum: in am-
 bustulatum corvorum pabu-
 lum νομοφύλακας suspendendos!
 Ò virgis & loris, furcâ & rotâ
 perdendo! utpote eos, qui jus
 suū cuiq; tribuere abnuūt; ἐπι-
 σίνειαν conferre recusant; af-
 fectibus quàm legibus uti ma-

lunt:

lunt; *περσωποληψία* gaudent:
 calumniosum jus adprobant:
 calumniatorum aures auris
 mancipant: in fontes causâ in-
 dictâ damnant: fontes absol-
 vunt, & (breviter) quamli-
 bet Legem & consuetudinem,
 quodlibet Jus & statutum ab-
 rogare, vel saltem spernere,
 & propriâ authoritate dispen-
 sare satagunt; ut non immeri-
 tò Seneca in *Agamem.* excla-
 mârît :

*Perière Jus, Decus,
 Fides!*

E 6 Memine-

Meminerit scilicet Judex, nō ipse quid velit, sed L E X quid jubeat, suadeat religio, Aequitas postulet.

Meminerit se D E U M habere testem; id est, mentem suam, quā ecquid homini Deus divinius dedit? Meminerit se non hominis sed Dei exercere judicium, quem Censorem justissimum supremā illā census die, injustitiæ adseclæ & satellites habebunt gravissimum. Ecce! enim, & sceleratis, & candidatis, Sol oritur; Piratis & Mercurio-prognatis patent maria: similiter promiscuè radiatum illud

Juris

Juris lumen Judex tam Iro
quàm Craso proferat : tam
Vatinio , quàm Pylio Acquor
Justitiæ ne intercidat ; quò &
ille cum Didone Virgilianâ l.

1. *Aeneid. vers, 575.*

*Tros, Tyriusq; MIHI nullo
discrimine agetur.*

excelsè gloriatur. Verè hinc
Aegyptii, & in ipso Astrææ o-
leastro, Hieroglyphicam Ju-
ris & Justitiæ, excidère Cu-
pressum; ut quæ à radice ad a-
picem usque recto stipite sur-
gat: folia æquo diametro pro-
tendat; nec ramus ramum ex-
superet, vel extendat. Eó

E 7 nempè,

nempè, ut iudex meritis ex-
pendere causam debeat, quæ-
que ab æquo

— neque *Auster*

Dux inquieti turbidus Adria
Nec fulminantis magna Jovis
Manus,

Si fractus illabatur orbis
Impavidum feriant ruinae.

Horat. 3. Od. 3.

Et quo de aliquando Mortâ
necato verè decantari possit:

Olymp. Nemes. Eclog. 3.

Heu vobis vobis jaces lethali frigore
mersus!

Lege hominum, (cælo dignus
canente senecta

Concilioq, Deum,) plenum ti-
biponderis equi

Pectus

CURIÆ.

711

*Pectus erat; tu ruricolam discer-
nere lites*

*Asueras; varias mulcendo que-
relas.*

*Sub te ruris amor; sub te reve-
rentia justæ*

*Floruit; ambiguos signavit termi-
nus agros.*

*Blanda tibi vultu gravitas, &
mite serenâ*

*Fronte supercilium, sed pectus
mitius ore.*

Caput XI.

CAPUT XI.

IAm, ut Medici, postquam
 iusserunt & secuerunt, non
 omittunt statim ægrum, aut
 deponunt: sed benigna fomē-
 ta quædam & acopa adhibent
 doloribus mitigandis: sic in
 iudice ego, cuius carcinoma
 quoniam ferro legum, & igne
 exemplorum satis purgâsse,
 me videor, lenibus nunc qui-
 busdam oleis fovebo, & tra-
 ctabo manu, quod^o dicitur,
 molliore.

Descendam

Descendam scilicet ex ipso
anæ Rodinias delubris, mecum-
 que eundem in ipsum amœni-
 tate plenum Aequitatis dedu-
 cam viretum. In quod, si æ-
 quis & firmis inspicio oculis.
 ecce! Rigorem æquitati ali-
 quo modo cedere, *l. placuit. §.*
C. de jud. l. 90. ff. de R. I. & Iusti-
tiam Misericordiâ quasi comi-
tari animadverto. Maximè
verò, quando Lex, quæ tamē
contra æquitatem statuere e-
rubescit, vel Deo & Honesta-
ti contrariatur, vel omninò
est nulla. l. si quis in suo. §. le-
gis. C. de inoff. test. l. fin. C. de furs.
l. ult. C. contra jus. c. non licet. di-
stinct. 10. Absque hoc verò si sit,
 cam

cam nec verbis, nec literis,
 Judex inculcet, sed benignâ
 ratione relaxet, rebusque ac-
 commodet judicandis. Ne,
 quæ salubriter in usum homi-
 num sunt introducta, *l. quod
 favore. C. de LL* ea strictiore
 interpretatione pessimè & se-
 verè deprædetur; quò alteri
 parti jus suum vel coarctetur
 vel omninò claudatur. *l. jus
 argentarium. 10. §. 1. gloss & Dd.
 ff. de Edend.* Manifestò erenim
 Legibus & consuetudini salu-
 tari, in quas & jurare, & sequi
 Judex debet, *l. rem novam. C. de
 jud. Novell. 9. §. 1. Inst. de Offic.
 Jud. l. & ideò de LL. & L. inter.
 C. de LL. & Const. Pp. Fachin. 1.*
 CONIRO-

controvers. c. 3. ut tantum Principis est: ita non propriam conscientiam, Legibus adversantem, sequi, verum semper æquitatem & justitiam, tanquam Lesbiam regulam, summo juri, quatenus scilicet ratio permittit, præferre est judicis. Respicendum est judicanti, ne quid aut durius, aut remissius constituatur, quam causa deposcit. l. ii. in princ. ff. de Pœn.

Unde placuit, inquit Constantinus Imperator *dictâ lege placuit s. C. de Judic.* potio-rem æquitatis quam stricti juris rationem habere.

καλόν

καλόν γδ οἱ νόμοι σφόδρ' εἰσὶν:
 ὁδὸν ὁρῶν ἴδ' νόμους
 λίσσιν ἀκρίβως συκοφάντης
 φαίνεται.

*Magnum bonum sunt Leges,
 sed si quis nimis has intuetur
 acutè Sycophanta est.*

Menander ait. Et nervosè
 Plutarchus: Qui, inquit, ma-
 gnis in rebus iustitiæ se vult ex-
 hibere cultorem, cum profe-
 ctò j^o interdū in parvis violare
 decet. Nervosè? ecce enim! ut
 Prudentis Medici est citò, tu-
 tò, & jucundè curare: simili
 modo, sanioris iudicis erit,
 cunctanter deliberare, catè
 decernere, & celeriter exequi.
 Nil

Nil etenim non antè tentan-
 dum, quò dubiam indolem,
 & pejore loco positam revo-
 ces, quàm supplicium sumas.
 Nemo enim, Senecæ est ver-
 dum, *de Clement. l. 1. f. m. 69.* ad
 supplicia exigenda pervenit,
 nisi qui remedia consumpsit.
 Ergò initio argumentis: pòst
 Nemesi: ab hinc minis pœna-
 rum à scelere scelus abducen-
 dum. Ubi verò omninò in-
 pertusum dolium dicta inge-
 rere iudex se senserit, tunc ad
 supplicia pergendum, non
 quidem quæ tollant, sed quæ
 istiusmodi *κατάπρατα* sanent.
 Quod si & horum, nihil me-
 lioretur, ad decretorum sti-
 lum accedendum, &

1. Metam.

————— *immedicabile vulnus*
Ense rescindatur, ne pars sincera trahatur.
1. Metam., Versf. 190.

CAPUT XII.

SED & hunc *μεροποληψιας*,
 quò volui, deflexi, surcu-
 lum: pango nunc quintò stol-
 lionem, qui est integravitæ,
 scelerisque puræ. Ut: JU-
 DEX SEQUE SUOSQUE
 PRIUS -- NOSCAT.
 QUAM IN ALTERI-
 US DELICTA INQUI-
 RAT, ΟΥ γὰρ *μεροεικει* τῶν ἀλ-

λων ει

λων εἶναι πικρὴν δικαστὴν τὸν τὰ οἰ-
κεία παρεῶντα: ut græca, vel
ut Latina sonant: Non con-
venit, ut aliorum sit Judex a-
cerbus, qui propria errata
negligit. *Isidorus Pelusiota lib.*
4. Epist. 27. Benè! Verùm.

Theognid. f. m. 23.

ἔδνα παμπήδην ἀγαθὸν καὶ μέ-
τριον ἄνδρα
τῶν νῦν ἀνθρώπων ἡέλιον κα-
θορᾶν,

sentis & dicis ? verè: & ego
respectivè tecum. Sed & il-
la Ciceronis duo effata veris-
sima esse non infiteberis, imò
æquissima, confiteberis,
quorum Prius; *in Verrem.*
postu-

postulatur ab omnibus, ut ab
iis se maximè abstineant, in
quibus alterum deprehende-
runt. Furem aliquem ut ra-
pacem accusâris? vitanda ti-
bi erit omnis avaritiæ suspici-
o. Maleficum quempiam ad-
duxeris? aut crudelem? ca-
vendum ne qua in re asperior,
aut inhumanior fuisse videat-
re. Corruptorem adulte-
rum? Providendum erit dili-
genter, ne quod in vitâ vestigi-
um libidinis appareat, Omnia
postremò, quæ vindicaveris in
altero, tibi ipsi vehementer
fugienda sunt. Etenim non
modò accusator, sed ne

objur-

objurgator quidem ferendus est, qui quod in altero vitium deprehendit, in eo ipso deprehendatur. Alterum *in Paradox.* Refrenet primùm libidines: spernat voluptates: iracundiam teneat: coërceat avaritiam: cæteras animi labe repellat: tùm incipiat aliis imperare, cum ipse improbissimis dominis, dedecori & turpitudini parcere desierit. Maximè tamen iudices literati. Quis enim hominum aut meliùs aut firmiùs integritatem colat? quis seriùs legum capitula excutere, jugum abjicere: repagula effringere, & non tantum planè jus conculcare
F debeat?

debeat? *ὄν ἐνν' ε' ἀεζας, μὴ ἀπ-
 χθέναν*, in signe Philotophorum
 Aquilæ habet verivbium; *3.
 Pol. 3.* nec majus exinde latif-
 simè quasi se pandit Judici op-
 probrium; In quod tamen ne
 incidat, *l. 19. ff. de off. pres. & di-
 gnus*, qui fullonio fructu ad
 saturitatem usque farciatur,
 dicatur, studiosius evitet. Chi-
 rurgus suas sanare impos vo-
 micas, aliùs si tentârit restitue-
 re sphacelum, nonnè adunco
 suspendebitur naso? Idem fit
 iudicii totum sceleribus ulce-
 roso, si alius velit apostema.
 Ad commodatè Horatius, *Sat.
 3. l. 1. vers. 25.*

Quum

Quum tua pervideas oculis mala lippus
inunctis

Quar in amicorum vitiis tam cernis a-
cutum,

Quam aut Aquila? aut serpens Epidau-
rius?

Verum age! lubet paululum
cum sanguine illo Diis oriun-
do, *Scalig. Exerc. 228. sect. 3. jo-*
cari. Imbrium frequentia, fa-
bulatur, coenosam atque cor-
ruptam viam ibat vuspecula,
cujus caudam multo luto, &
foedam & gravem cavillata
simia. Quin, inquit, misella im-
portunam, inutilemq; sarcinā

F 2

depo-

deponis? cui sapiens bestiola?
 Malo foeditatem minore, for-
 tuitâ, temporariâ tegere foe-
 ditate, quàm edere ridenti po-
 pulo spurcissimum spectacu-
 lum. Tu tibi apertas habe
 palàm turpiculas nates. Jam
 quid lepidâ, hâc fabellâ, qnam-
 vis & coenosa, relini, quæri-
 tas? nempè, ἀπαντες ἐσμεν εἰς τὸ
 υἱθετεῖν σοφοί: αὐτοὶ δ' αἰμαρτάνον-
 τες ἔγνωσκον; Eurip. Nec vi-
 demus manticae, quod in ter-
 go est; Catull. Quod enim hîc
 fuit simia, tales pleriq; (nec
 enim omnes ad idem hîc re-
 ferre ausim comparatum,)
 in Curiis iudices; ut qui spur-
 cissimè quæque vel ipsi
 peragunt,

peragunt, vel subolem suam
peragere connivent. Et quod
hîc vulpecula, talis sæpius re-
us, ut qui minori cœno gra-
vatus incedat. Venustè hinc,
& ex tripode quasi, Germani:

Es geht in der Welt also zu /
Ein anders ist des Schulzen Ruh /
Niemand gedencet hinderrück /
An seinem Sack vol böser Lück.

Tu disquire & conjice cœtera. Ego
(ne, quod dicitur, vitulo prætoris
feriam oculos,) plura non addo; sed
ad Themidos textum Germani
rectâ pergo.

CAPUT XIII.

Quare, macti iudices! & quô
ferocitatis vestræ chalybs
mitigetur clementia freno

F 3 VOS

voscohercripatiamini. CLE-
 MENS, ajo, JUDEX ES-
 TO. *Mitis & mollis Deiva! Fi-
 dei germana! juris alumna! cui vis
 fanum ut rectè intretis, en! durs
 quasi vobis ostento scalas, quæ, non
 aliter ac carbones flamma, hanc fo-
 vent Reginam; Humanitatem &
 Benivolentiam. Nihil enim
 tam peculiare est Imperialis
 majestatis, quàm Humanitas,
 per quam solum Dei scrutatur
 imitatio. l. 27. C. de Donat. int.
 Vir. & Vxor. Et sola Benivolen-
 tia virtute princeps, (vel etiam
 subdelegatus,) Dei circagenus hu-
 manum clementiam, (quantum*

natu-

nostrum

103

natura nostra possibile est) imita-
 tur; qui quotidianis hominum pec-
 catis semper ignoscere dignatur; &
 pœnitentiam suscipere nostram: &
 ad meliorem statum deducere. l. 23.
 C. de nupt. in princ. O magnam
 & divinam virtutem! & quâ vi-
 gente non aliter ac cœlum su-
 dum, serenat Respublica, flac-
 cessente, caligat!

*Si quoties peccant homi-
 nes sua fulmina
 mittat*

*Juppiter, exiguo tem-
 pore inermis erit.*

2, Trist. 34.

F 4

Quod

Quod si, igitur, Dî placabiles,
 & æqui, delicta potentium nō
 statim fulminibus persequun-
 tur; quantō æquiùs erit, homi-
 nem hominibus præpositum
 miti animo exercere imperi-
 um? *Sen. 1. Clem.* Nulla etenim
 ex sævitia speranda laus; nulla
 gloriosa posteritatis fama. Et
 quî posset? Sine pennis evola-
 rare haud facilè est, Plautinus
 ait servus *in Pænul.* ego dico,
 sine clementiæ alâ eminere.
 Utere igitur hâc ô iudex! ute-
 re! nec turbulento animi af-
 fectu, sed placido utere judi-
 cio. Fumus vel cepearum eti-
 am acor, oculorum debilitat
 aciem, radiosque inhibet
 visi-

visivos: haut aliter iracundia,
mens rationis obfuscat lumē.
Contra: Malvæ aspersus suc-
co, nec apum aculeo, nec mor-
su scorpionis, aranearumque
læditur ictu: sic clementiæ o-
leo iudex, non ulla iracundiæ
bile. Muliebris enim potiùs,
quàm excelsi est animi, quan-
to cyùs furere irâ, & crudelita-
te, ceu flammâ ædes, Resp. de-
populari; nec tamen abest,
quin plerunq; exitioso potia-
tur sine. En enim crudelitatis
exemplum unicum crudelissi-
mum! sed & Nemefin justissi-
mam! Anno 1537. pagum quen-
dam, qui honoris ergò omitti-
tur, Martis ingrediens vasal-
lus, le-

F s lus, le.

lus levicula causa ad gladium
 damnabatur *Theatr. Diab germ.*
part. 2 f. m. 198. lit. b. Ille intrepī-
 dus, ad Judicē & Scabinos, *Falsi,*
 inquit, & injurii estis judices; ec-
 ce enim! quod damnor, ad placi-
 tum vestri sit Regiminis superioris,
 solâ pecunie, quam pauxillam mi-
 hi esse nostis; prædâ. Quare, me
 istam liberè & spontè daturum di-
 mittite, & innocentissimo sangui-
 ne pollui cavete. Jurabo, me
 nunquam, donec vixero, ulturum.

Hi autem' oclusâ aure decreto-
 rium exequi pergunt edictum,

Quibus

Quibus ille denuò, Ergo, ait,
cum chalybs omninò vestras ob-
gnàrit mentes, & aures, injustè
me damnetis, Joëlis 3. agite!
ad vallem Josaphati vos famelicos
& aris sitientissimos voco judices,
quò experiamini, quàm pessimè ve-
stro occisus sim decreto. Quid au-
tem? vix unius anni circulo revo-
luto, quatuor è Synedrio isto judici-
ali miserrimè occidunt. Fulmine
unus, alter adversarii sicà; suspen-
dio ex furto tertius; & quartus ar-
dentissima febris inflammatione;
quorum hic jam moribundus,
(horresco referens) Satan, ait,

F 6 CUR

cur cessas? quando animam è
 corpore tollis? tibi enim ha-
 ctenus servivi: tuus igitur sum.
 Nolo in vallem Josaphati ad
 militem deduci. O crudelita-
 tem crudelissimam! sed & ò
 Nemesis gravissimam, dignis-
 simam! Quid nunc? dolet nè?
 Hem! sic datur, si quis Judex
 Deum, Legesq; spernit. Quare
 cave! alterius exemplo moni-
 tus. Et quoniam sine peste &
 perniciè generis humani vin-
 dicta tolli nequit, temperatè,
 & cum iudicio - medio tutissi-
 mus ibis. 2. *Metam. v. 137.* Et

————— *ignoscere pulcrum*

Jam misero —————

alius canit Poëta: at hodiè fre-
 quentissimum in ulciscendis
 vitiis

vitiis summam crudelitatem
 purpureo iustitiæ mantello
 velari. Sed patiare! Qui suo
 hosti, gladio aperiebat tuber,
 necandi animo faciebat, non
 persanandi. *exemp. ap. Sen. 2. de
 benef. c. 19.* Idem tu hîc senti.
 Multi enim iudices cum obesse
 volunt, profunt, cum prodesse
 obsunt. Imò nondum omnis
 lucis tenebras prætervolâsse,
 perpende. Ego in his acquies-
 co, & Claudiani gemmâ con-
 signo:

*Sis pius imprimis: nam quum vincamur
 in omni*

*Munere: sola Deos æquat clementia
 nobis.*

O non nisi è cœlo verba! hau-
 ri iudex, hauri; sed & sequentia

F 7 libens

libēs lege, ubi intellexeris, di-
judica, & utere benignè diju-
dicatis.

CAPUT XIV.

TRansco igitur septimò ad
Temperantiam, omnium
quas hactenus sistiti, virtutum
præsidem. *O saluberrimam Di-
vam! & omnis societatis concilia-
tricem!* Nec enim metuo, quin
quilibet sanus, audito solum
σωφροσύνης nomine, quanta sit
properè persentiscat, Et quàm

verè

verè σῶα Φρόνησις, salva Pru-
 dentia Stobæo, *serm. 5.* aliis
 σώζουσα τὴν Φρόνησιν dicatur, affir-
 met. Quare, EBRIUS
 NE JUS JUDEX DICI-
 TO? Μεθύων γὰρ, Plato ait, κυβερ-
 νήτης καὶ πᾶς πάντος ἀρχων, ἀνα-
 τρέπει πάντα, εἴτε πλοῖον, εἴτε ἄρ-
 μα, εἴτε στρατοπέδον, εἴθ' ὅ, τι ποτὲ
 εἴη κυβερνώμενον ὑπ' αὐτῶν. Vel si
 Latina mavis: *Ebrius guberna-*
tor, & cuius rei præfectus alius
omnia subvertit, sive navigium;
sive currum; sive exercitum, sive
aliam rem quamlibet fidei sua com-
missam. Et quis, quaeso,
 est, qui ebrietate men-
 tis lampada extingui non
 novet

noverit? Phœbi radios, nubium intercipit densitas: vix aliter vapor vini, cerebri fulgorem. Adprimè! Græci: *παχέα γαστήρ λεπτόν μὴ ψικίει γόον* crassus ventet, subtilem non gignit mentem. Hinc Athenienses olim Mnemosynæ, Auroræ, Soli, Lunæ, & Uraniæ, studiorum Numinibus, Nephelia, quæ *ἄοινα* erant, exhibebant sacra: quid mirum ergò iisdem venerari Astréam? Nec enim madida, sed sicca est Diva, & solâ Temperantiâ, vel etiam Aristotele teste *σ. Eth. 5.* conservanda. Scorpionum orientem, occidendo fugit Orion, eò quod ab ipso læsus fingatur Poëtis:

ētis: simili modo in supremo,
 (fas sit ita loqui) juris cœlo
 Bacchum metuit Astrœa; cum
 furioso, qui iudex dari nequit,
c. venter. dist. 35. c. sanè is. quæst. 1.
l. un. c. qui Imp. maled. l. cum furi-
osus. 39. ff. de jud. haut absimilē
 esse non nemini etiā juriū cla-
 reat tyroni. Verūm, proh do-
 lor! *Eò res hodiè rediit, ut totā lu-*
ce gravissimis subditorū laboribus
congestum as, adeò luxuriando
consumat, ut & cum Philoxeno,
Erixidis filio sibi, quàm gravis col-
lum longiùs dari, quo diutiùs dele-
ctaretur voluptate, maxima pars
judicium, in summis votorum habe-
at fastigiis. Imò cum Ceres, ple-
 runque Bacchi sit socia, farci-
 men per

men per multa miliaria exten-
sum sibi dari, se verò transfor-
mari in vermem, ut illud sen-
sim absumendo perrepant ca-
lidè vocat! Nec tamen pratorid
sede solum, sed planè generosorum
throno superbire malunt. Imò,
alios continuo, si quid peccatum fu-
erit. pessima frugis plantas esse
clamitant (cum tamen vel ipsi,
Dn. Præc. Sagitt. exer. eth. ex.
II. f. 285. (non aliter ac saginatus
asinus, qui vel le vibus unius musca
stimulis incitatus, saccam abjicit,
& per plateas furibundus discur-
rens, ipsum etiam dominum un-
gula ferit,) ob unum verbulam ex
templo Bacchi sumant & cornua,
& arma cyathos diffringunt, cul-
tellos mensa illidant; omnia reple-
ant; in

ant in publico vociferatur, tumultuatur, Et tunc vel maxime, si cum inferioribus & tamē paribus se senserant certare.

Nec ebrīe solum, sed iobriē sapissimē ita fieri cui non est in aprico? Quid autem? Sic nempē auriculas asini Rex Mydas habebat. Ego pergo.

Capit. XV.

CAPUT XV.

TAndem, Ut in papillis ca-
 tarractas liberam crystal-
 loidis inhibere actionem
 in Physicorum edocemur col-
 legio: ita quoslibet impetuo-
 so & gelido ἐπιχαρειακίας tor-
 rente fuisse obrutos, & non
 planè interstinctos, communis
 illa temporum testatur Dea.
 Pessima Diaboli rabies! &
 omnis inhumanitatis Chime-
 ra! Meritò hinc, CONTU-
 MELIA, & ἐπιχαρειακία CA-
 RETO JUDEX, exclamo.
 Namque ab humanitate quid
 posset esse alieniùs, quàm in-
 fortunio

fortunio insultare jacentis?
impingentem proculcare to-
tum, lasâ patellâ gaudere: non
itidem cervice, dolere? imme-
mores scilicet illius,

*Fortuna quum blanditur, captatum
venit,*

Et cum splendet, frangitur.

Imò quò magis hilarescere, eò
altiùs alto & periculoso infor-
tunii gurgite videris immergi;
*πάντα γὰρ ἀνθρώπων ὄντα προσδοκᾷ
θεῖ Xenophon:* Et cuius potest
accidere, quod cuiquam acci-
dit, *Mimus*. Verùm, quid no-
stro avo usitatiùs, frequenti-
ùs quid, quàm quo de etiam Po-
ëtæ querela est:

*Nil nisi turpe juvat: curæ est sua cuiq;
voluptas:*

*Hæc quoq; de alterius grata dolore
venit, Quid*

Quid inquam usitatius? Plures
 siquidem *μισανθρόπων* illius Ti-
 monis, stigma in fronte qui ge-
 rant, jam nunc sunt iudices,
 quàm muscarum, *in Lucian.* cum
 caletur maxime: qui Biantis,
 pauciores, Quorum hic capi-
 tis sententiam ferens, quó se
 & hominem & iudicem esse te-
 staretur, calidè lacrymabatur.
 Ille verò, Satanico planè ore,
 si quendam Vulcano conspe-
 xerit amplecti, pice & oleo se
 restincturum: Sin Neptuno,
 ne emergeret, capite propul-
 saturum esse, evomebat. Im-
 manior profectò, & longè in-
 humanior Antonii Triumviri,
 omnibus ut reor, in aprico af-

fectus;

fectus; quò ne mortuo peper-
cit disertissimo Romuli nepo-
potum Ciceroni . Quem cum
truculentissimè confodi fecis-
set, illius dextram, quâ suas in-
vectivas scripserat afferri, &
ingenti gaudio altè cachin-
nans, unâ cum capite, rostris,
affigi imperitabat; nō animad-
vertens, quàm indignum ho-
minem fortuna ad tantam e-
vexerit Triumviratus dignita-
tem. Quid verò ejus conjux
Fulvia? nempè quod pleræq;
Curionum uxores, quarum
imperio in viros magis, quàm
virorum Regimine Resp. gu-
bernantur, etiam -- nunc
faciunt;

faciunt: Applaudebit. Et faciem nobilissimi Ciceronis spurcissimo conspurcabat sputo? linguam eloquentissimam aculeis pungebat. *Plutarch. in Antonio f. m. 447.* Omalamens! malus animus! Quapropter ad Urania tribunal, suffragia inde collecturus, appellabo, & quemnam coelestis curia stilus dictatorum insultatoribus minetur acinacem, paucis videbo. Cautè igitur & *ἡσυχίῳ* *πρό* me manucentem ad Spiritus Sancti sequere armentarium. In quod si primò intuitu oculorum circumferimus orbem, ecce! primam ad subvertenda *Ἰνχα* *περακίας* castra affixa calvam: Qui

Qui ruina lætatur alterius, nō
 erit impunitus. *Proverb. 17. v.*
 5. Ad tuam ne, ô insultator!
 ista congrua salivam? non,
 ais. Itaq;, pro hoc dolore fir-
 mior promenda bipennis. La-
 queo peribunt, qui oblectan-
 tur casu justorum: dolor au-
 tē consumet illos antè quàm
 moriantur. *Eccles. 27. vers. 32.*
 Nunquid ad hanc obbrutescit
 mens, atque animus? Non e-
 nim in Cannas Romanorum
 sanguine nobilitatas; non in-
 cruentos illos

Campos ubi Troja fuit: --. 3. Æn.
 sed in ferventissima Tartareii
 tyranni te præcipitē agit Ae-
 stiva? Taces. Ergò videris, vi-
 deris autem? imò cogeris con-
 sentire:

sentire; nec tibi ita volenti,
 vim atque injuriam fieri, *l. cum
 donationes. C. de transf. l. 1. §. filii.
 ff. de inj.* confiteri. Sed & ter-
 tium cape missile! cum cecide-
 rit inimicus tuus, ne gaudeas,
 & in ruinâ ejus ne exultet cor
 tuum, ne fortè videat Domi-
 nus, & displiceat ei, & auferat
 ab eo irâ suâ. *Prov. 24. v. 17* Tre-
 mendum telum! & quod qua-
 quâ contumeliosos tangit,
 sternit. Verùm ô Judex *Triaxas*
péxaxs, Catull. Epigram. 107.

—si populi arbitrio tua cana senectus
 Spurcata impuris moribus, intereat.
 Non equidem dubito quin primùm inimi-
 ca bonorum,
 Lingua exsecta avido sit data vulturio.
 Effossos oculos yoret atro gutture corvus;
 Intestina canes; cætera membra lupi.

Ulteriùs non progredior. Exolvi
namque id, quod promisi. Si probo
nummo, gratiam; sin falso aut as-
pero mereor veniam. Accipe, in-
quam, si lineam tetigi: sin secus,
mone; & lubricam, quam ago, meæ
juventutis adspice ætatem. In quâ
qui solidam sapientiam requirit, in-
sipientissimus est omnium, quos
dies illuxit. Viet. Top. f. m. 356. Sum
enim inter eos, qui errare possunt;
imò debent: Tu inter eos, qui
ignoscere, *Candide Lector.*

Ultimò :

HAcce meâ si quis Judex sit carptus
opellâ

Aut taceat, vel se corrigat inde
prius.

Non etenim persona mihi, sed abusus in
ista

Tactus. Se, (repeto,) corrigat
inde prius.

G 2

Cum

At mea, si qua mihi, sic venula
langvet, hebetq̄,
Languida ceu mediis aestibus
aret humus!

Hinc veniam largire mea, si indi-
gna, Thalia

Et si, quam decuit, vilior il-
la venit,

Est neque cur dubitet, tribuetq̄
Camænula nostra,
Ingeniis dexter Fulda diser-
te, faves,

Dexter es ingeniis. Quod mecum
mente revolvens.

Quaro meum ingenium no-
tius esse tibi.

Hoc utinam eveniat! voti quo de-
nique compos

Et meliora queam, ac plura,
metra dare.

Firmitus

Unica nec desit donatis gratia re-
bus,

Sed te Phæbus amet, te fove-
atq; Themis.

Quin licet innumeris veluti Tyri-
thius heros

Implicitus curis sisq; labore
gravi.

Nemo tamen doctas ad amet fla-
grantius artes,

Nemo pari Themiden religio-
ne colat.

Ast ut Aristides fertur meruisse
superbum,

Sic quoque justitia te meruis-
se decus.

Quid? quod ab astriferis chelis A-
stræa measse

Inq; tuos certo creditur iss-
lares?

Et

Et finxiffe tuos mores, animumq;
stylumq;

Ingeniumq; ferax, iudiciumq;
sagax,

Hinc Themidos cultusq; frequens,
optandaq; juris

Cognitio, hinc Charitos nomi-
na tanta tua.

Sed tua quid clara repeto praconia
fame,

Ingenii currant flumina quan-
ta tua.

Detine oq; tuis amplis virtutibus
aures?

Accipe, quam cernis, quid
mea Musa ferat.

Dumq; sinunt graviura diversa ne-
gotia rerum

Perlege; & obscuri muneris
iustar habe.

G s Cynthius

Cynthius en! iterum bis sena per a-
stra meavit

Pulsus & à sacro mense De-
cember abit.

Fortunata dies! niveo signandaq;
gypso!

Auspice qua capiunt Phœ-
bus & annus iter.

Phœbus & annus iter capiunt. Ca-
ducifer annus

O intret! Pestis tristia fata fu-
get!

Tristia fata fuget, genitum quem
protulit orta

Candida lux, Natus summe
Jehova tuus.

Hic siquidem infandâ qui scit nos
peste teneri,

Hoc solus poterit nos releva-
re malo.

Nam

Nam quid Theriaci profunt ala-
bastraveneni,

Aut Mithridateis pharma-
camista modus?

Noster hic Hippocrates, hic sit no-
sterq; Galenus,

Noster hic Andromachus,
noster hic esto Deus.

Quo sine non pestis cessabunt spi-
cla, licet quis

Pæonias toto pyxidas ore vo-
ret.

Ast inolevit mos, mos non sper-
nendus, Amicis

Quo damus alternas accipi-
musq; preces.

Quando vetus Jani sese vertentis
imago,

Proripit ex oculis susstituitq;
novam.

G 6

Votis

Esquid enim? lato non sudant esse-
da campo

Cuncta, meus tenui tramite
pergit equus.

Nec mihi sunt auri, quales Pacto-
lus arena,

Vel quales voluit lympha super-
ba Tagi.

Nec quas uberibus studiosè colligie
arvis

Medus, & assiduò Sole per-
ustus Arabs.

Ergò Thalia veni, vultus ostende
serenos,

Huc ades & dextrâ pleetra
lyramq; tene.

His Musa auditis, benè-longa si-
lencia fecit.

Sed tamen ora dehinc solvit,
& insit ita:

G 7

Iusta

Justa petis, sed justa queunt qui car-
mina pangi,

Cum dolor immensus pange-
re metra vetet?

Nunquid non metuis ne ignomini-
osa reportem

Nomina, pro celebri nomine?
öecquid agis!

Cerne quod inceptes demens, quan-
tumq; pudoris

Dedecus his paries ausibus
ipse vide.

Omen ö in melius divüm pia Nu-
mina vertant!

Nescio divinent quid mea cor-
da mali.

Sic ait, atque in humum trepidans
dejetit ocellos;

At adhibens trepida mollia
verba, Dea,

Parce

Parce precor, dixi, te te cruciare
timore,

Parce truces trepida voce
sonare metus!

Non ego te jubeam, mea lux, quo
dedecus ullum,

Sed decus, ut spes est, salva
reversa feras.

Dedecus haut, (repeto) tibi confi-
dentia tanta,

Sed pariet magnum, mi mo-
dò crede decus.

Experire! modò placidas puto sug-
gerit artes

Docta Minerva tibi, docta
Caterva tibi.

His tandem stimulis agrè per-
suasa, quievit.

Et tremebundo isthoc fudit ab
ore melos:

Proq̃

Proq̄ salute tua, fortunatâq̄ sene-
ta,

Proq̄ tuis natis, conjuge
proq̄ tua.

Salve delictum Themidos! since-
ra voluptas

Phæbi! lux Charitum! Palla-
dos acre decus!

Fulda decus patria! spes maxima
Fulda Reorum

Atque idem Franci gloria
rara soli!

Ecce verus nitido cum sole renasci-
tur annus,

Per sua flammipedes signavo-
ratus equos.

Jamq̄ ego ni magni sit mi aversa-
tus Apollo,

Permessi sanctos exhibuisse
lacus.

Dignus

Teqꝫ tuumqꝫ genus uehat inclyta fa-
ma quadrigis,

Morte perire uetet Teqꝫ
Tuumqꝫ genus.

Teqꝫ tuumqꝫ genus sublimi tramite
uirtus

Ducat ad Hesperias Memno-
niasqꝫ plagas.

Et modò qui rediit circumfluus an-
nus ad ortum

Felici redeat candidus usque
pede.

Hoc ego cum Phœbo, docta Phœ-
bigꝫ sorores,

Hoc Themis, hoc Charites atqꝫ
Minerva petunt.

Nostra sed altitonans Rex altito-
nantis Olympi,

Efficiat rata sine vota Thalia
precor.

Dixit,

E I D E M.

Dum sedet, & facili moderatur
mente tribunal
Fulda, suo trepidos dum re-
git ore Reos.

Mirabunda Themis, caelo caput
extulit altò,

Et quid, ait, nostrâ librat &
iste librâ?

Nec satis Aonias illi didicisse tot ar-
tes,

Et quo quaque liget verba
Latina modo?

Sed benè Francigenis talis quod ju-
ra sacerdos

Distribuat trepidos & regas
ipse reos,

Si quis

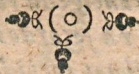

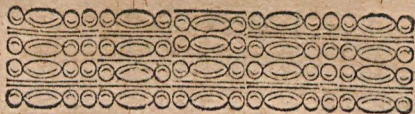
*Si quid habent laudes Fabii, lau-
disq; Camilli*

*Si quid habent, danda est,
quanta sit, huicce
Viro.*

Dabat & scribebat invi-
tâ Minervâ, & Apolline
infalutato G O T H Æ
ipsis Cal. Jan. An-
no 1612.

M. J. S.

J E N Æ

TYPIS JOHANNIS
WEIDNERI,

Anno clō lōc xii.

15

Ko 1741

WAT

Am

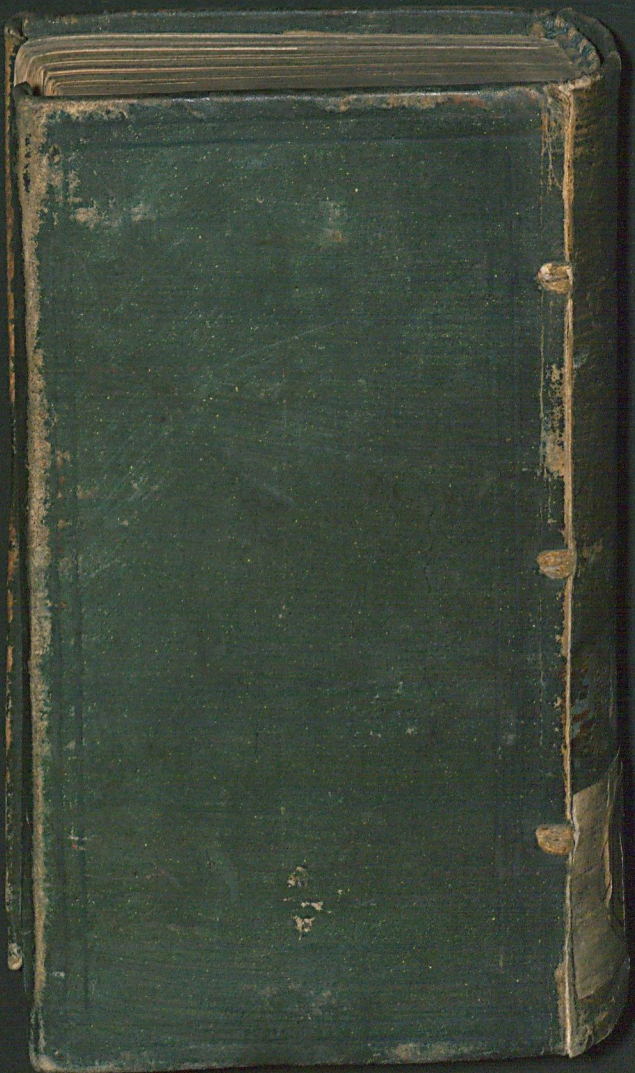
ULB Halle
004 331 303

3

VORA

M

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8
Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Farbkarte #13

B.I.G.

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

